

Α.Τ.Ε.Ι. ΚΡΗΤΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ
ΣΥΜΠΡΑΞΕΙΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ & ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ
ΤΟΜΕΑ (Σ.Δ.Ι.Τ.)

ΙΟΥΝΙΟΣ 2008
ΤΣΙΒΟΥΡΑΚΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ
ΚΡΑΟΥΝΑΚΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: Γενικά περί Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα

- 1.1 Ιστορική Αναδρομή στα Έργα Σ.Δ.Ι.Τ.
- 1.2 Βασικοί ορισμοί των Σ.Δ.Ι.Τ.
- 1.3 Η έννοια των Συμπράξεων
- 1.4 Η χρηματοοικονομική βιωσιμότητα των έργων
- 1.5 Παράγοντες επιτυχίας των Σ.Δ.Ι.Τ.
- 1.6 Τα κύρια χαρακτηριστικά των Σ.Δ.Ι.Τ.
- 1.7 Πλεονεκτήματα των Σ.Δ.Ι.Τ.
- 1.8 Μειονεκτήματα των Σ.Δ.Ι.Τ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 : Η Ευρωπαϊκή Αγορά των Σ.Δ.Ι.Τ.

- 2.1 Σ.Δ.Ι.Τ. στη Μεγάλη Βρετανία
- 2.2 Πεδία εφαρμογής των Σ.Δ.Ι.Τ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 : Ελληνική Πραγματικότητα - Νομικό Πλαίσιο

- 3.1 Η Εισαγωγή του Ν. 3389/2005 για τις Συμπράξεις Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα
- 3.2 Προϋποθέσεις υπαγωγής ενός έργου στο Ν.3389/2005
- 3.3 Περιεχόμενο των Συμβάσεων Σύμπραξης
- 3.4 Θεσμικό πλαίσιο για τα μεγάλα έργα
- 3.5 Κοινοτική Νομοθεσία περί ΣΔΙΤ
- 3.6 Νομικά θέματα χρηματοδότησης
- 3.7 Διαδικασίες ανάθεσης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4 : Αρμόδιοι Φορείς Σ.Δ.Ι.Τ.

- 4.1 Διυπουργική Επιτροπή Σ.Δ.Ι.Τ.
- 4.2 Ειδική Γραμματεία Σ.Δ.Ι.Τ.
- 4.3 Δημόσιοι Φορείς που συμμετέχουν στις Συμπράξεις
- 4.4 Ιδιωτικοί Φορείς που συμμετέχουν σε μια Σύμπραξη
- 4.5 Διαδικασία υποβολής μιας πρότασης στην Ειδική Γραμματεία

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5 : Σ.Δ.Ι.Τ. στον Ελληνικό χώρο

- 5.1 Η πορεία των έργων ΣΔΙΤ στην Ελλάδα μέχρι σήμερα
- 5.2 ΣΔΙΤ και Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης
- 5.3 ΣΔΙΤ στον τομέα Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6 : Μηχανισμός Πληρωμών

- 6.1 Η δομή της χρηματοδότησης των έργων ΣΔΙΤ
- 6.2 Ο μηχανισμός πληρωμών
- 6.3 Μοντέλα μηχανισμού πληρωμών
- 6.4 Ανταποδοτικά και μη Ανταποδοτικά έργα

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7: Συμπεράσματα- Προτάσεις Πολιτικής

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Οι Συμπράξεις Δημοσίου με τον Ιδιωτικό Τομέα (Σ.Δ.Ι.Τ.) ξεκίνησαν να εφαρμόζονται ύστερα από τις αυξημένες απαιτήσεις για την ανάπτυξη δημοσίων υποδομών και παροχής υπηρεσιών και την αδυναμία κάλυψης από τον Δημόσιο Τομέα.

Τα έργα που κατασκευάζονται με την μέθοδο των Σ.Δ.Ι.Τ. παρέχουν διασφάλιση κονδυλίων του κρατικού προϋπολογισμού, εξασφάλιση ποιότητας, εφαρμογή της τεχνογνωσίας του Ιδιωτικού τομέα και σημαντικό περιορισμό του κόστους.

Η εισαγωγή του 3389/2005 έθεσε το νομικό πλαίσιο για την εφαρμογή των Σ.Δ.Ι.Τ. στην Ελλάδα και βοήθησε στην ανάπτυξη των υποδομών.

Αρμόδιοι φορείς για την υλοποίηση Σ.Δ.Ι.Τ. στην Ελλάδα είναι η Διυπουργική Επιτροπή Σ.Δ.Ι.Τ. και η Ειδική Γραμματεία Σ.Δ.Ι.Τ., ενώ συμμετέχουν το Ελληνικό Δημόσιο, οι Ο.Τ.Α., οι Ν.Π.Δ.Δ. και οι Α.Ε. που το μετοχικό τους κεφάλαιο ανήκει στο Δημόσιο. Από τον Ιδιωτικό Τομέα μπορεί να συμμετέχει κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο.

Οι Σ.Δ.Ι.Τ. στον Ελληνικό χώρο έχουν γνωρίσει αξιόλογη ανάπτυξη κατά τα τελευταία χρόνια, ενώ η εξέλιξη τους προβλέπεται ραγδαία στο μέλλον.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΓΕΝΙΚΑ ΠΕΡΙ ΣΥΜΠΡΑΞΕΩΝ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ

1.1 Ιστορική αναδρομή στα Έργα ΣΔΙΤ

Η ιδέα των συμπράξεων μεταξύ του δημοσίου και ιδιωτικού τομέα για την υλοποίηση κοινωφελών έργων και υπηρεσιών είναι πολύ παλιά. Παραδείγματα τέτοιων συμπράξεων υπάρχουν σε πολλές Ευρωπαϊκές και άλλες χώρες, αλλά και στην Ελλάδα όπως οι συμβάσεις του ελληνικού δημοσίου με την (ΠΑΟΥΡ) για τη διάθεση του ηλεκτρικού ρεύματος και με την (ΟΥΛΕΝ) για την παροχή υπηρεσιών ύδρευσης.

Στις αρχές της δεκαετίας του 1980 στην Μεγάλη Βρετανία ξεκίνησε μια νέα διερεύνηση και εφαρμογή διαφόρων τύπων Συμπράξεων Δημοσίου – Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ), προσαρμοσμένων στο σύγχρονο οικονομικό, κοινωνικό, θεσμικό κλπ περιβάλλον, ως αποτέλεσμα της αναζήτησης εναλλακτικών μεθόδων πρόσθετης χρηματοδότησης των αναγκών προς υλοποίηση έργων υποδομής και επενδυτικών σχεδίων, καθώς οι σχετικές ανάγκες της χώρας αυξάνονταν ενώ ταυτόχρονα τα διαθέσιμα κεφάλαια από τον κρατικό προϋπολογισμό ή τον προϋπολογισμό δημοσίων οργανισμών ήταν αρκετά περιορισμένα. Μέχρι τότε η ανάπτυξη των έργων υποδομής στηριζόταν κατά κανόνα στη χρηματοδότηση από τον κρατικό προϋπολογισμό των αρμόδιων δημοσίων οργανισμών.

Το παράδειγμα της Μ. Βρετανίας ακολούθησαν με κάποια καθυστέρηση και άλλες χώρες. Στην Ελλάδα κατά τα τελευταία χρόνια υπήρξε σχετική δραστηριότητα συμμετοχής ιδιωτών στην κατασκευή ή και διαχείριση έργων που είτε αφορούσαν σε πολύ μεγάλες υποδομές είτε σε συγκεκριμένα έργα και πάντως σε περιορισμένο αριθμό τομέων.

Παρ' ότι σήμερα δεν υπάρχει η σχετική εμπειρία, οι γνώσεις και η υποδομή τόσο στον δημόσιο όσο και στον ιδιωτικό τομέα για το νομοθετικό πλαίσιο περί Συμπράξεων Δημοσίου με Ιδιωτικό Τομέα έχει συμβάλει ουσιαστικά στη ευρεία εφαρμογή των ΣΔΙΤ στην χώρα μας.

1.2 Βασικοί ορισμοί ΣΔΙΤ

Οι Συνεργασίες Δημοσίου με Ιδιωτικού τομέα (ΣΔΙΤ ή Public –Private Parthnershipsm, PPP) αποτελούν μια μέθοδο κατασκευής δημόσιων υποδομών και παροχής δημόσιων υπηρεσιών, με συνεχώς διευρυνόμενη εφαρμογή. Στις ΣΔΙΤ, ο δημόσιος τομέας αναθέτει στον ιδιωτικό τομέα να σχεδιάσει, να μελετήσει, να κατασκευάσει, να λειτουργήσει και να συντηρήσει μια υποδομή ή και να σχεδιάσει, θέσει σε εφαρμογή και να παράσχει μια δημόσια υπηρεσία. Η τεχνική αυτή είναι ήδη αρκετά διαδεδομένη σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Οι Συμπράξεις Δημοσίου με Ιδιωτικό τομέα (ΣΔΙΤ) είναι μορφές συνεργασίας των δημόσιων αρχών με τον κόσμο των επιχειρήσεων, που αποσκοπούν στην εξασφάλιση της χρηματοδότησης, της μελέτης, της κατασκευής, της ανακαίνισης, της διαχείρισης και της συντήρησης μιας υποδομής ή στην παροχή μιας υπηρεσίας, σε τομείς της εθνικής οικονομίας, όπου η απελευθέρωση της αγοράς είναι είτε ανέφικτη είτε μη επιθυμητή.

Η συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα στην υλοποίηση αυτών των έργων και υπηρεσιών γίνεται είτε με τη μορφή του συνεργαζόμενου εταίρου με τον φορέα υλοποίησης τους, είτε με τη μορφή του παροχέα υπηρεσιών προς το δημόσιο.

Η προώθηση του θεσμού αυτού αποσκοπεί στην βελτίωση της ποιότητας των παρεχομένων υπηρεσιών του Κράτους προς τον πολίτη, με την χρησιμοποίηση πρόσθετων ιδιωτικών πόρων, συμπληρωματικών προς τους διαθέσιμους δημόσιους πόρους με στόχο την δημιουργία αναγκαίων υποδομών και παράλληλα την παροχή των υπηρεσιών, της τεχνογνωσίας και των μεθόδων λειτουργίας του ιδιωτικού τομέα. Θεωρείται ότι υπάρχουν δραστηριότητες, τις οποίες ο ιδιωτικός τομέας λόγω εξειδίκευσης και αυξημένης παραγωγικότητας, μπορεί να εκτελέσει καλύτερα, οικονομικότερα, ταχύτερα και πιο ποιοτικά από το δημόσιο και άλλες, όπου ο δημόσιος τομέας είναι πιο αποδοτικός, ή παρέχει μεγαλύτερη εξασφάλιση στην παροχή κοινωφελών υπηρεσιών σε σχέση με τον ιδιωτικό.

Μέσω των ΣΔΙΤ είναι δυνατή η παροχή υψηλού επιπέδου υπηρεσιών και αγαθών, που ικανοποιούν τις απαιτήσεις των πολιτών, με τρόπο οικονομικά αποδοτικό και αποτελεσματικό. Η συνεργασία δημόσιου και ιδιωτικού τομέα μπορεί να προσφέρει σημαντικά πλεονεκτήματα, όπως την υλοποίηση ενός σχεδίου στην καλύτερη σχέση ποιότητας - τιμής διατηρώντας παράλληλα τους στόχους του δημόσιου συμφέροντος.

Ορισμός PPPs και PFIs

Ο ορισμός των "Standars & Poor 's" μιας Σύμπραξης δημόσιου με ιδιωτικό τομέα ΣΔΙΤ ή PPP (Public Private Parthership) είναι η οποιαδήποτε μέσο-μακροπρόθεσμη συνεργασία μεταξύ του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, που περιλαμβάνει την από κοινού ανάληψη κινδύνων και ανταμοιβών σε διάφορα επίπεδα δραστηριοτήτων, εξειδίκευσης και χρηματοδότησης, ώστε να επιτευχθεί το απαιτούμενο αποτέλεσμα για το κοινωνικό σύνολο. Τα PFIs (Private Finance Initiatives) αποτελούν μέρος των PPPs που τυπικά περιλαμβάνουν συμπράξεις, όπου ο ιδιωτικός τομέας συνάπτει σύμβαση με το δημόσιο τομέα, ώστε να παραχθούν ποιοτικές υπηρεσίες μέσα από μια μακρόχρονη συνεργασία

1.3 Η έννοια των Συμπράξεων

Οι Συμπράξεις Δημόσιου – Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ), γνωστές στην διεθνή ορολογία ως Public – Private Partherships (PPP), αποτελούν μια μέθοδο κατασκευής δημόσιων υποδομών και παροχής δημόσιων υπηρεσιών, με συνεχώς διευρυνόμενη εφαρμογή.

Η ίδια η κυβέρνηση και φορείς του δημόσιου τομέα αναθέτουν – σύμφωνα με την τρέχουσα, διεθνή και κυρίως ευρωπαϊκή, πρακτική των ΣΔΙΤ – στον ιδιωτικό τομέα να σχεδιάσει, να κατασκευάσει, να λειτουργήσει και να συντηρήσει μια υποδομή ή και να σχεδιάσει, να θέσει σε εφαρμογή και να παράσχει μια δημόσια υπηρεσία.

Η μέθοδος των ΣΔΙΤ έχει βρει τα τελευταία χρόνια ευρεία εφαρμογή στο σύνολο σχεδόν της Ευρωπαϊκής Ένωσης περιλαμβανομένων και των χωρών που εισήλθαν με την τελευταία διεύρυνση της προς Ανατολάς και προς την Μεσόγειο .

Οι εφαρμοζόμενες λύσεις ΣΔΙΤ είναι πολλές και προσαρμόζονται ανάλογα με το χαρακτήρα της δραστηριότητας και του έργου, ενώ συνεχώς διευρύνεται και η γκάμα των εφαρμογών τους. Η εμβέλεια τους επεκτείνεται πέρα από τις μεγάλες

υποδομές σε προγράμματα, δράσεις και έργα σε περιφερειακό - τοπικό επίπεδο, γεγονός που σημαίνει ότι αναβαθμίζεται ο ρόλος των περιφερειακών και τοπικών αρχών ως προς την προώθηση αναπτυξιακών προγραμμάτων και έργων μακροπρόθεσμης πνοής. Με μόνη προϋπόθεση τη συμβατότητα της λειτουργίας των περιφερειακών – τοπικών αρχών με την ανάληψη πρωτοβουλιών επιχειρηματικής δράσης.

Οι ΣΔΙΤ παρέχουν ένα συγκριτικό πλεονέκτημα, τόσο για το δημόσιο όσο και για τον συμπράττοντα ιδιωτικό τομέα. Το δημόσιο για παράδειγμα, εξοικονομεί πόρους από τον Κρατικό Προϋπολογισμό αναθέτοντας σε ιδιωτικούς επιχειρηματικούς φορείς να κατασκευάσουν υποδομές, για την Υγεία, την Εκπαίδευση και τον Πολιτισμό, ενώ την ίδια στιγμή ο ιδιωτικός τομέας της οικονομίας συμμετέχει σε τομείς δραστηριότητας που μέχρι τώρα την αποκλειστική ευθύνη έφερε το δημόσιο. Παράλληλα οι σαφείς σχέσεις ανάμεσα στον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα θα επιτρέψει τη βελτίωση της ποιότητας των κατασκευαζόμενων υποδομών και των παρεχόμενων υπηρεσιών, την κινητοποίηση της τεχνογνωσίας του ιδιωτικού τομέα στο σχεδιασμό και την υλοποίηση των έργων καθώς και το σημαντικό περιορισμό του κόστους κάθε έργου ή υπηρεσίας.

Στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια επιμέρους ρυθμίσεις επέστρεψαν την υλοποίηση μιας σειράς έργων, όμως τα πιο μεγάλα- και λιγότερο επικερδή για το δημόσιο – έργα είτε χρειάστηκαν ειδική νομοθετική ρύθμιση για να καταστεί δυνατή η υλοποίησή τους, είτε απέτυχαν μετά από καθυστερήσεις και μεγάλες δαπάνες, τόσο των ιδιωτών όσο και του δημοσίου. Πρόσφατα το υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών ανέλαβε την πρωτοβουλία να προχωρήσει στην διαμόρφωση ενός σύγχρονου και αποτελεσματικού θεσμικού πλαισίου για τις ΣΔΙΤ, με την προώθηση ενός σχετικού νομοσχεδίου.

Ουσιαστικά, οι ΣΔΙΤ είναι σύνθετα σχήματα με μακροπρόθεσμες δεσμεύσεις και αποτελούν ελεγχόμενες ιδιωτικοποιήσεις τομέων της οικονομίας που παραδοσιακά άνηκαν στο δημόσιο.

Οι ΣΔΙΤ είναι μορφές συνεργασίας των δημόσιων αρχών με τον κόσμο των επιχειρήσεων, που αποσκοπούν στην εξασφάλιση της χρηματοδότησης, της ανακαίνισης, της διαχείρισης και της συντήρησης μιας υποδομής ή στην παροχή μιας υπηρεσίας σε τομείς της οικονομίας όπου η απελευθέρωση των συγκεκριμένων αγορών είναι είτε ανέφικτη είτε μη επιθυμητή.

Οι ΣΔΙΤ, όπως δείχνει και η ευρωπαϊκή και η διεθνής εμπειρία δεν περιορίζονται μόνο στο πεδίο μεγάλων έργων υποδομής, όπως π.χ οι αυτοκινητόδρομοι, οι γέφυρες, τα αεροδρόμια αλλά επεκτείνεται σε ένα ευρύ φάσμα δραστηριοτήτων σε κεντρικό ή περιφερειακό επίπεδο που εκτείνεται από την παραχώρηση δικαιωμάτων εκμετάλλευσης σχετικά με την ύδρευση, τις συγκοινωνίες, τη διαχείριση και την παραγωγή ενέργειας μέχρι την κατασκευή υποδομών για την υγεία, την εκπαίδευση, τον πολιτισμό, τον τουρισμό και την ψυχαγωγία.

Η συμμετοχή του ιδιωτικού τομέα στην υλοποίηση των έργων και των υπηρεσιών που αποφασίζει κάθε φορά το δημόσιο γίνεται είτε με την μορφή του συνεργαζόμενου εταίρου με τον φορέα υλοποίησής τους, είτε με την μορφή του παροχέα υπηρεσιών στο δημόσιο.

Οι συμπράξεις συνεισφέρουν στη βελτίωση της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών του Κράτους προς τον πολίτη με την χρησιμοποίηση πρόσθετων ιδιωτικών πόρων συμπληρωματικών προς τους διαθέσιμους δημόσιους με στόχο

την δημιουργία αναγκαίων υποδομών και παράλληλα την παροχή των υπηρεσιών , της τεχνογνωσίας αλλά και των μεθόδων λειτουργίας του ιδιωτικού τομέα.

Υπάρχουν δραστηριότητες τις οποίες ο ιδιωτικός τομέας λόγω εξειδίκευσης και αυξημένης παραγωγικότητας μπορεί να εκτελέσει καλύτερα ,ταχύτερα , ποιοτικότερα εν τέλει οικονομικότερα από το δημόσιο.

Η διεθνής εμπειρία έχει αποδείξει ότι μέσω των ΣΔΙΤ είναι δυνατή η παροχή υψηλού επιπέδου υπηρεσιών και αγαθών που ικανοποιούν τις απαιτήσεις των πολιτών με τρόπο οικονομικό , αποδοτικό και αποτελεσματικό.

Οι Σ.Δ.Ι.Τ. προσφέρουν σημαντικά στην υλοποίηση ενός καθορισμένου αναπτυξιακού σχεδίου, προγράμματος ή δράσης στην καλύτερη σχέση ποιότητας / τιμής, διατηρώντας παράλληλα τους στόχους του δημοσίου συμφέροντος ή την συνεχώς διευρυνόμενη βάση δραστηριοτήτων όπου μπορούν να διαμορφωθούν συμπράξεις κινητοποιώντας δυνάμεις και κεφάλαια. Τα πλεονεκτήματα αυτά αναδεικνύονται και πολλαπλασιάζονται όταν οι οικονομικές και οργανωτικές επιλογές για τον τρόπο υλοποίησης της κάθε μιας σύμπραξης παρουσιάζουν πραγματική προστιθέμενη αξία σε σχέση με άλλες παραδοσιακές επιλογές όπως σύναψη σύμβασης δημοσίου έργου/ υπηρεσίας.

Η εξοικονόμηση δαπανών του κρατικού προϋπολογισμού και κατ' επέκταση η διεύρυνση των διαθέσιμων πόρων της οικονομίας δεν αποτελεί το μοναδικό επιδιωκόμενο στόχο των ΣΔΙΤ. Το βασικό κέρδος για το δημόσιο, άρα και για την κοινωνία και τους πολίτες είναι ότι οι ΣΔΙΤ επιτρέπουν στην πράξη τη διαφοροποίηση του τρόπου με τον οποίο το δημόσιο παρέχει υπηρεσίες προμηθεύεται αγαθά και χρηματοδοτεί επενδυτικά και αναπτυξιακά σχέδια.

Η ελληνική και η διεθνής εμπειρία έχει δείξει ότι ελλοχεύουν πολλοί και κάθε φορά διαφορετικοί κίνδυνοι. Τις περισσότερες φορές προέρχονται από την κακή επιλογή των δραστηριοτήτων ή των έργων που επιλέγονται ως βάση σύμπραξης, καθώς και από την ανωριμότητα των επενδυτικών σχημάτων της υλοποίησης.

Μια ισχυρή ασφαλιστική δικλείδα είναι το πλαίσιο των σχέσεων μεταξύ του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα , οι οποίες πρέπει να δομούνται με τέτοιο τρόπο , ώστε οι δραστηριότητες των ΣΔΙΤ αλλά και οι κίνδυνοι που σχετίζονται με αυτές να επιμερίζονται με βάση την δυναμικότητα καθ' ενός εξ αυτών να τις χειρίζονται και να τις ελέγχουν αποτελεσματικότερα για την καλύτερη δυνατή αξιοποίηση τους. Η επιτυχία καθεμιάς από τις ΣΔΙΤ στην πράξη εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την πληρότητα του συμβατικού πλαισίου που θα συμφωνηθεί, καθώς και από την ακρίβεια και σαφήνεια των όρων που θα διέπουν την υλοποίηση της. Κατά συνέπεια έχει καίρια σημασία η σαφής διάκριση των ρόλων , η ακριβής αξιολόγηση και η βέλτιστη κατανομή των κινδύνων μεταξύ των δύο μερών, καθώς και ο σαφής καθορισμός των ευθυνών που αναλαμβάνει καθένας εξ' αυτών.

Στις συμπράξεις Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) βασικές έννοιες αποτελούν η βιωσιμότητα , η ανάλυση και η κατανομή των κινδύνων , η κοινωνική αποδοχή για την διενέργεια τους , οι διαδικασίες διαγωνισμού που θα ακολουθηθούν και η φερεγγυότητα του κύριου έργου. Χαρακτηρίζονται έτσι εφόσον υπάρχει παραχώρηση περιουσιακού φορέα ο οποίος εντάσσεται στο δημόσιο ή στον ευρύτερο δημόσιο τομέα. Στις υπόλοιπες περιπτώσεις, οι επενδύσεις αυτές σε κάθε άλλη επένδυση είναι καθαρά ιδιωτικές και δεν σχετίζονται με τον δημόσιο τομέα ωστόσο πάντα απαιτούνται περισσότερες από τις προαναφερόμενες παραμέτρους.

Ο θεσμός των συμπράξεων δημοσίου και ιδιωτικού τομέα απευθύνεται σε αρκετές περιπτώσεις καθαρά στα ιδιωτικά κεφάλαια για πραγματοποίηση επένδυσης χωρίς να αποκλείεται και συγχρηματοδότηση , σε ορισμένες περιπτώσεις έργων βασικών υποδομών με κοινωνικό ενδιαφέρον. Συνήθως απαιτούνται συνεργίες π.χ σε μαρίνα απαιτείται κατασκευή , λειτουργία αυτής , χρηματοδότηση από πιστωτικό ίδρυμα κ.λπ. ή σε ένα ξενοδοχειακό συγκρότημα που απαιτείται η κατασκευή εμπειρίας στη λειτουργία, χρηματοδότηση από πιστωτικό ίδρυμα κ.λπ. και άρτια επιχειρηματική οργάνωση που διασφαλίζεται μέσω συνεργασίας με εταιρίες ειδικού σκοπού.

Το δημόσιο προσφεύγει σε δομές αυτού του είδους ιδίως για την διαχείριση δημόσιων υπηρεσιών σε τοπικό επίπεδο π.χ υπηρεσίες ύδρευσης , αποκομιδής απορριμμάτων , πρωτοβουλίες ιδιωτικής χρηματοδότησης και άλλες μορφές όπου ο δημόσιος τομέας συμπράττει για να εξαγοράσει μακροχρόνιες υπηρεσίες ποιότητας ώστε να επωφεληθεί από την εμπειρία στο management του ιδιωτικού τομέα όπως επίσης και από την συμμετοχή στο ρίσκο της ιδιωτικής χρηματοδότησης.

Επίσης περιλαμβάνει δικαιώματα εκμετάλλευσης και franchising , όπου ο ιδιωτικός τομέας αναλαμβάνει την ευθύνη να προσφέρει δημόσιες υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων της κατασκευής της απαραίτητης υποδομής ή της βελτίωσης και της συντήρησης της.

1.4 Η χρηματοοικονομική βιωσιμότητα των έργων

Η κατασκευή Δημοσίων έργων είναι μέρος των αναπτυξιακών δράσεων που σχεδιάζονται και εκτελούνται από το κράτος για να αντιμετωπιστούν διαμορφωμένες ή μελλοντικές ανάγκες . Στο πλαίσιο του σχεδιασμού ενός κοινωφελούς έργου είναι και η χρηματοοικονομική βιωσιμότητα αφού πρώτα δημιουργηθούν φυσικά οι προϋποθέσεις και τα κίνητρα ανάπτυξης με γενικότερες θετικές , οικονομικές επιπτώσεις. Παρατηρήθηκε ωστόσο το φαινόμενο όπου για διάφορους λόγους που λειτουργούν μόνοι τους ή συνδυαστικά μεταξύ τους τα σχεδιαζόμενα έργα κατέληγαν χρηματοοικονομικά μη βιώσιμα διότι:

- 1) το κόστος της αρχικής επένδυσης ήταν πολύ υψηλό ,
- 2) από τη χρήση του έργου δεν παράγονται ικανά έσοδα για την αποπληρωμή των χρησιμοποιηθέντων πόρων ,
- 3) οι δαπάνες λειτουργίας και συντήρησης ήταν υπερβολικές.

Για να αντιμετωπιστεί αυτό το κυρίαρχο αίτημα της μετατροπής του κοινωνικού – οικονομικού βιώσιμου έργου σε χρηματοοικονομικά βιώσιμο απαιτείται τέτοια προσέγγιση στο πρόβλημα την οποία μπορεί να δώσει η συνεργασία δημόσιου και ιδιωτικού τομέα προσφέροντας αποτελεσματικές λύσεις στο πλαίσιο ενός μοντέλου σύμπραξης μεταξύ τους.

Η συνεργασία αυτή που διασφαλίζει τη γόνιμη σύνθεση των εμπειριών του δημόσιου τομέα στην διαχείριση των προβλημάτων με τις εμπορικές , τεχνικές και στελεχικές ικανότητες αλλά και την ευελιξία και της χρηματοοικονομικές δυνατότητες του ιδιωτικού τομέα επιτυγχάνει :

Πρώτον να βελτιώσει όλους τους συντελεστές διαμόρφωσης του συνολικού κόστους όπως : μελέτης , κατασκευής , λειτουργίας , συντήρησης και διαχείρισης του έργου

Δεύτερον να επιτύχει υψηλή επίδοση σε επίπεδο χρονοδιαγράμματος , κόστους, ποιότητας έργου διευκολύνοντας τη δυνατότητα χρηματοδότησης τους.

Τρίτον , να προσελκύσει τους πρόσθετους αναγκαίους πόρους και μέσα για την υλοποίηση των έργων, απελευθερώνοντας τα από τα δεσμά των ελλείψεων της επιχειρηματικότητας.

Εκ των πραγμάτων, επομένως, ωθούνται οι εξελίξεις στις συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα που αποτελούν την πλέον ώριμη απαίτηση των καιρών, που επιβάλλεται από τις διαμορφούμενες συνθήκες στο επιχειρηματικό περιβάλλον, τόσο της Ελλάδας, όσο και της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στην πραγματικότητα η συγκεκριμένη επιλογή αποτελεί μονόδρομο για την συνέχιση της αναπτυξιακής πορείας της χώρας, όσον αφορά την κατασκευή μεγάλων αναπτυξιακών έργων.

Η μελέτη σκοπιμότητας ενός Δημόσιου Έργου αναλύει και αξιολογεί κατ' αρχάς το Έργο με καθαρά εθνικά και κοινωνικά κριτήρια. Η σχέση ανάμεσα στην δαπάνη ενός δημόσιου έργου και στο κοινωνικό όφελος που αυτό θα προσφέρει , καθορίζει την απόφαση υλοποίησής του. Απόφαση που εναπόκειται στο Δημόσιο. Το Έργο μπορεί να κατασκευασθεί κατ' αρχάς από το Δημόσιο χρηματοδοτούμενο από τις Δημόσιες Επενδύσεις.

Η σχέση ανάμεσα στη Χρηματική Αξία ενός έργου και στις προβλέψεις εσόδων που θα προσπορίσει η λειτουργία του, καθορίζει εάν το Έργο αυτοχρηματοδοτείται από τον ιδιωτικό τομέα ή συγχρηματοδοτείται και με το δημόσιο , εάν το έργο δανειοδοτείται ή όχι από Εμπορικές τράπεζες και γενικά εάν κατασκευάζεται μέσα στο πλαίσιο μιας Σύμβασης Παραχώρησης. Τη σχέση αυτή επιζητούν με τα χρηματοδοτικά τους σχέδια οι όμιλοι που συμμετέχουν στους αντίστοιχους διαγωνισμούς.

1.5 Παράγοντες επιτυχίας των ΣΔΙΤ

Ανάμεσα στους παράγοντες επιτυχίας της εφαρμογής των ΣΔΙΤ είναι και η ανάπτυξη ικανών ομάδων που θα μπορούν να διαχειριστούν έργα ενός μεγέθους , με αυξημένη πολυπλοκότητα και σπουδαιότητα. Οι σύμβουλοι αυτοί θα έχουν την ευθύνη και την εξουσία να ολοκληρώσουν τις διαδικασίες των προκηρύξεων, των έργων ,αυστηρή τήρηση των χρονοδιαγραμμάτων , παροχή επαρκών πληροφοριακών στοιχείων , ρεαλιστική κατανομή κινδύνων και ποιότητα συμβατικών τευχών.

Όποιες και αν είναι οι νομικές αρχές και οι οικονομικές συμφωνίες που θα υιοθετηθούν από τους αντισυμβαλλόμενους , οι ουσιαστές στόχοι της δημόσιας υπηρεσίας πρέπει να επιτευχθούν και συγκεκριμένα:

- Η ίση μεταχείριση των χρηστών συγκρίσιμων κατηγοριών.
- Η συνέχεια της υπηρεσίας, δηλαδή το ότι οι χρήστες μπορούν να αποβλέπουν στη διαρκή και κανονική λειτουργία της δημόσιας υπηρεσίας.
- Η προσαρμοστικότητα της παρεχόμενης υπηρεσίας που πρέπει να ακολουθεί την εξέλιξη των αναγκών.

Για να επιτευχθούν οι στόχοι αυτοί είναι απαραίτητο οι σχέσεις μεταξύ του δημόσιου και του ιδιωτικού τομέα στο πλαίσιο της ΣΔΙΤ να δομηθούν με τέτοιο τρόπο ώστε οι δραστηριότητες των ΣΔΙΤ και οι κίνδυνοι που σχετίζονται με αυτές να επιμερίζονται μεταξύ των δύο μερών με βάση τη δυνατότητα καθενός εξ αυτών να τις χειρισθούν και να τις ελέγξουν αποτελεσματικότερα για την καλύτερη δυνατή αξιοποίηση των δεξιοτήτων , ικανοτήτων και εμπειριών τους προς το στόχο.

Η επιτυχία μιας ΣΔΙΤ στην πράξη εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από την πληρότητα του συμβατικού πλαισίου που θα συμφωνηθεί καθώς και από την ακρίβεια και σαφήνεια των όρων που θα διέπουν την υλοποίηση της. Κατά συνέπεια έχει καίρια σημασία η σαφής διάκριση των ρόλων , η ακριβής αξιολόγηση και η βέλτιστη κατανομή των κινδύνων μεταξύ των δύο μερών, καθώς και ο σαφής καθορισμός των ευθυνών που αναλαμβάνει καθένας εξ αυτών.

Οι τυπολογίες λύσεων ΣΔΙΤ είναι πολλές και προσαρμόζονται ανάλογα με το έργο. Κύρια πλεονεκτήματα είναι υπό την προϋπόθεση της καλής εφαρμογής , η ανάγκη διασφάλισης κονδυλίων του κρατικού προϋπολογισμού , βελτίωση της ποιότητας των κατασκευαζόμενων υποδομών και των παρεχόμενων υπηρεσιών , η κινητοποίηση της τεχνογνωσίας του ιδιωτικού τομέα στο σχεδιασμό και τη υλοποίηση των έργων και ο σημαντικός περιορισμός του κόστους ζωής ενός έργου ή υπηρεσίας.

1.6 Τα κύρια χαρακτηριστικά των ΣΔΙΤ

Προδιαγραφές παραγόμενου αποτελέσματος

Στο πλαίσιο της ΣΔΙΤ ο δημόσιος τομέας καθορίζει τις προδιαγραφές του παραγόμενου αποτελέσματος (υπηρεσίας ή αγαθό ή πλαίσιο επενδυτικού σχεδίου) και ο ιδιωτικός τομέας αποφασίζει για τις διαδικασίες , τους πόρους και τον τρόπο με τον οποίο θα επιτύχει το επιθυμητό επίπεδο του παραδοτέου. (Πρέπει να σημειωθεί ότι δεν συνιστάται στο δημόσιο να θέτει μη αναγκαίους περιορισμούς στον τρόπο με τον οποίο ο ιδιωτικός τομέας θα επιτύχει το ζητούμενο αποτέλεσμα ,αλλά να του παρέχει σε μεγάλο βαθμό ευελιξία κινήσεων ώστε να είναι δυνατή η ανάπτυξη καινοτομικών λύσεων τόσο στο σχεδιασμό και στην κατασκευή , όσο και την λειτουργία) εισηγούνται οι Εμπειρογνώμονες του Υπουργείου Οικονομικών.

Εξασφάλιση επιθυμητού επιπέδου απόδοσης για μεγάλο χρονικό διάστημα

Με την ΣΔΙΤ συμφωνείται η παροχή των ζητούμενων υπηρεσιών στο επιθυμητό επίπεδο ποιότητας ,ποσότητας για όλη την διάρκεια ζωής του έργου , ή τουλάχιστον για ένα σημαντικό τμήμα αυτής.

Επιμερισμός κινδύνων

Οι πολλοί και διάφοροι κίνδυνοι (ρίσκα) , που σχετίζονται με ένα έργο στο πλαίσιο της σχετικής ΣΔΙΤ , επιμερίζονται ανάμεσα στο δημόσιο και στον ιδιωτικό τομέα , « με βάση το ποιους κινδύνους ο κάθε τομέας να ελέγξει και να διαχειριστεί καλύτερα», λένε οι εμπειρογνώμονες.

Βιωσιμότητα έργου

Στην ΣΔΙΤ η βιωσιμότητα του έργου στηρίζεται στην δυνατότητα των προβλεπόμενων μελλοντικών χρηματορροών να καλύψουν τα λειτουργικά έξοδα και την εξυπηρέτηση των ιδίων και ξένων κεφαλαίων.

Πιστοληπτική ικανότητα του έργου

Το ύψος της χρηματοδότησης του έργου στο πλαίσιο μιας ΣΔΙΤ εξαρτάται κατ' αρχήν από την βιωσιμότητα , αλλά συμπληρωματικά και από την πιστοληπτική ικανότητα του επενδυτή και την φερεγγυότητα και εμπειρία του διαχειριστή(operator).

Αμοιβή συνδεδεμένη με την αποδοτικότητα

Στο πλαίσιο μιας ΣΔΙΤ , το ύψος της αμοιβής του ιδιωτικού φορέα συνδέεται και ελέγχεται με την ποιότητα και την ποσότητα του έργου παράγει και εξαρτάται από τη εκπλήρωση των σχετικών κριτηρίων και προδιαγραφών , όπως αυτά έχουν καθοριστεί στις αντίστοιχες συμβάσεις. Με τον τρόπο αυτό περιορίζονται οι υπερβάσεις κόστους και χρονοδιαγράμματος , αφού για να καταβληθούν οι

πληρωμές πρέπει το έργο να είναι ολοκληρωμένο και να λειτουργεί όπως συμβατικά έχει καθοριστεί.

Συμβάσεις

Σε μια ΣΔΙΤ η σχέση ανάμεσα στα δύο μέρη καθορίζεται από σχετικές συμβάσεις τις οποίες υπογράφουν και οι οποίες περιλαμβάνουν μεταξύ των άλλων τις προδιαγραφές των υπηρεσιών /αγαθών ,τον μηχανισμό πληρωμών και κυρώσεων τον επιμερισμό των κινδύνων.

Συνδυασμός στόχων και επιδιώξεων

Η δυνατότητα εκπλήρωσης , από πλευράς ιδιωτικού φορέα των κριτηρίων και προδιαγραφών ποιότητας και ποσότητας του προς παραγωγή έργου στο πλαίσιο μιας ΣΔΙΤ , θα πρέπει να καλύπτει τους στόχους και επιδιώξεις των χρηστών. Η δυνατότητα εκπλήρωσης αποτελεί συγχρόνως βασικό κριτήριο χρηματοδότησης του ιδιωτικού φορέα από τις χρηματοδοτικές πηγές.

Μεγάλη διάρκεια

Η συνθετότητα της ΣΔΙΤ (εξάρτησης αμοιβής προς παραγόμενο έργο) καθώς και το ύψος της επένδυσης απαιτούν συνήθως δέσμευση όλων των μερών σε μεγάλο βάθος χρόνου.

1.7 Πλεονεκτήματα από ΣΔΙΤ

Για το δημόσιο αναφέρονται : βελτίωση υποδομών – ευελιξία (ύδρευσης , ενέργειας τηλεπικοινωνίες , οδικόί άξονες ,μεταφορές , νοσοκομεία , σχολεία , φυλακές, μουσεία κτλ, καθώς και στους τομείς ανάπτυξης της ακίνητης περιουσίας του). Στις περιπτώσεις αυτές μπορεί να βελτιωθεί η καινοτομία , η ποιότητα και η ποσότητα παραγόμενων αγαθών / υπηρεσιών / παγίων.

Υπηρεσίες υψηλής ποιότητας – Καλύτερη διοίκηση έργου: ως αποτέλεσμα ανταγωνισμού , της καινοτομίας , του κινήτρου , της αποδοτικότητας και την προσχεδιασμένη συντήρηση για όλη τη διάρκεια ζωής του έργου.

Καινοτομία – Εξοικονόμηση Χρόνου και Χρήματος : ως αποτέλεσμα τις εξειδίκευσης και εμπειρίας που διαθέτει ο ιδιωτικός τομέας σε αντίστοιχα έργα , μείωση κόστους και του χρόνου παράδοσης των έργων , βελτίωση του λειτουργικού σχεδιασμού , κατασκευής και διαχείρισης των διαδικασιών.

Παροχή υπηρεσιών με συνολικά χαμηλότερο κόστος (εφόσον το σχήμα και η σύμβαση έχουν δομηθεί και εφαρμοσθεί σωστά παρότι υπάρχει επιπρόσθετο κόστος για την χρηματοδότηση του έργου με ιδιωτικά κεφάλαια , καθώς και το κόστος δανεισμού του ιδιωτικού τομέα είναι συνήθως υψηλότερο από τον δανεισμό του δημόσιου. Το κόστος αυτό μπορεί να αντισταθμιστεί από τις συνεργίες που αναπτύσσονται από τον συνδυασμό σχεδιασμού , κατασκευής και λειτουργίας του έργου από τον ίδιο τον προμηθευτή).

Μεταφορά κινδύνων (σχεδιασμού , κατασκευής , λειτουργίας τεχνολογικών αλλαγών, χρηματοδότησης , αγορές κτλ). Ο επιμερισμός των κινδύνων ανάμεσα στον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα με βάση το ποιος μπορεί να τους χειριστεί και να τους ελέγξει καλύτερα θεωρείται το σημαντικότερο όφελος από τις ΣΔΙΤ.

Βελτίωση της αποδοτικότητας και της αποτελεσματικότητας των νέων υπηρεσιών (οι συμβάσεις ΣΔΙΤ μπορούν να αποτελέσουν ένα σαφές κίνητρο για την παράδοση

των έργων εντός χρονοδιαγράμματος και χωρίς υπερβάσεις κόστους και την διασφάλιση της τήρησης των επιθυμητών προδιαγραφών των υπηρεσιών για όλη την διάρκεια της σύμβασης. Το Δημόσιο καταβάλλει ολόκληρο το ποσό των πληρωμών μόνο όταν οι παρεχόμενες υπηρεσίες καλύπτουν πλήρως το επιθυμητό επίπεδο και τις προδιαγραφές.

Αντίθετα κατά τις Συμβάσεις του δημοσίου η συντήρηση και η λειτουργία αγαθού εξαρτάται από την διαθεσιμότητα των κεφαλαίων του προϋπολογισμού του δημοσίου για την συντήρηση και την λειτουργία του αγαθού και από την αποτελεσματική εφαρμογή σχετικών προγραμμάτων από φορείς που δεν έχουν πάντα την απαιτούμενη υποδομή.

Σαφής προσήλωση στον πελάτη / πολίτη , το δημόσιο αποσκοπεί στην ικανοποίηση των αναγκών και των απαιτήσεων του σε σχέση με τις ζητούμενες υπηρεσίες και όχι στη διαχείριση των υφιστάμενων διαδικασιών παροχής υπηρεσιών.

Διαφοροποίηση υπηρεσιών , επιτυγχάνεται αύξηση του ανταγωνισμού και καθίσταται δυνατή η σύγκριση της ποιότητας και του κόστους παραγωγής των παρεχόμενων υπηρεσιών με αντίστοιχες υπηρεσίες στην αγορά με την θεσμοθέτηση βάσεων σύγκρισης γεγονός που συμβάλλει στην βελτίωση της παραγωγικότητας και τις αποτελεσματικότητας.

Χρηματοδότηση – Ανάπτυξη περισσότερων έργων, με την χρήση ιδιωτικών κεφαλαίων για την κατασκευή και την ανάπτυξη των έργων μπορεί να επιταχυνθεί το πρόγραμμα ανάπτυξης υποδομών τηρώντας τις δημόσιες δαπάνες στο προϋπολογισθέν κόστος χωρίς υπερβάσεις και χωρίς ανάγκη για πρόσθετα κονδύλια

Ευρύτερα οικονομικά οφέλη , με την ανάπτυξη και ολοκλήρωση ενός σημαντικού αριθμού έργων σε περιόδους όπου υπάρχουν περιορισμοί στους κρατικούς προϋπολογισμούς η ανάπτυξη τέτοιων συμβάσεων μπορεί να αποτελέσει κίνητρο για τον ιδιωτικό τομέα να συνεισφέρει στην αύξηση της απασχόλησης και στην ανάπτυξη της οικονομίας.

Τεχνογνωσία , με τις ΣΔΙΤ επιτυγχάνεται μεταφορά τεχνογνωσίας στο δημόσιο τομέα μέσω συνεργασίας του με των ιδιωτικό τομέα.

1.8 Μειονεκτήματα από ΣΔΙΤ

Πολυπλοκότητα υλοποίησης , παρουσιάζουν αυξημένη πολυπλοκότητα στην υλοποίηση τους λόγω των απαραίτητων θεσμικών αλλαγών καθώς και του σύνθετου πλέγματος συμβάσεων που θα πρέπει να προβλέπουν κάθε πιθανό κίνδυνο και την αντιμετώπιση του ώστε να επιτευχθεί ο επιμερισμός των κινδύνων σε εκείνα τα εμπλεκόμενα μέρη που έχουν την δυνατότητα να τους διαχειριστούν .

Υψηλά κόστη δόμησης σύμπραξης , το κόστος που συνδέεται με την ανάπτυξη τέτοιων μορφών σύμπραξης κατά το στάδιο διαμόρφωσης τους μπορεί λόγω πολυπλοκότητας να είναι αρκετά υψηλότερα από τα αντίστοιχα που προκύπτουν με τον συμβατικό τρόπο προμήθειας των παγίων και υπηρεσιών.

Υψηλότερα κόστη δανεισμού , το κόστος δανεισμού του ιδιωτικού φορέα είναι κατά κανόνα υψηλότερο από αυτό του δημοσίου και δεδομένου ότι ο ιδιωτικός φορέας θα επιδιώξει υψηλό ποσοστό δανεισμού το χρηματοοικονομικό κόστος του έργου ενδέχεται να επιβαρυνθεί.

Αναποτελεσματική διαχείριση της σύμβασης , ενδέχεται να μην υπάρχει η κατάλληλη παρακολούθηση και ο απαιτούμενος έλεγχος της σύμβασης με αποτέλεσμα να μην επιτυγχάνονται τα επιθυμητά αποτελέσματα.

Έλλειψη ανταγωνισμού , το επιδιωκόμενο αποτέλεσμα από μια ΣΔΙΤ μπορεί να μην επιτευχθεί όταν δεν υπάρχουν συνθήκες ισχυρού ανταγωνισμού ή όταν ο ανταγωνισμός είναι περιορισμένος ή όταν ο αριθμός των ιδιωτών που μπορεί να παρέχει τις υπηρεσίες αυτές είναι μικρές

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2 Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΑΓΟΡΑ ΤΩΝ ΣΔΙΤ

Η ευρωπαϊκή αγορά των ΣΔΙΤ σε διαγωνιστική διαδικασία (σε κεφαλαιακή αξία) μεγεθύνθηκε πάνω από δύο φορές ανάμεσα στο 2004 (από 20,2 δισεκ. ευρώ) και το 2005 (σε 53,8 δισεκ.).

Στον Πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζεται η αγορά των ΣΔΙΤ για το 2004/2005 σε σύγκριση με το 2003/2004. Οι αριθμοί στις παρενθέσεις υποδεικνύουν το ποσοστό αύξησης της αγοράς. Οι χώρες με τη μεγαλύτερη αύξηση είναι αυτές που δεν είχαν καθόλου έργα ΣΔΙΤ το προηγούμενο έτος. Εκτός από αυτές, οι χώρες εκείνες που εμφάνισαν τη μεγαλύτερη αύξηση σε συμπράξεις κατά το 2004/2005 ήταν η Γερμανία, η Πορτογαλία και η Ιταλία.

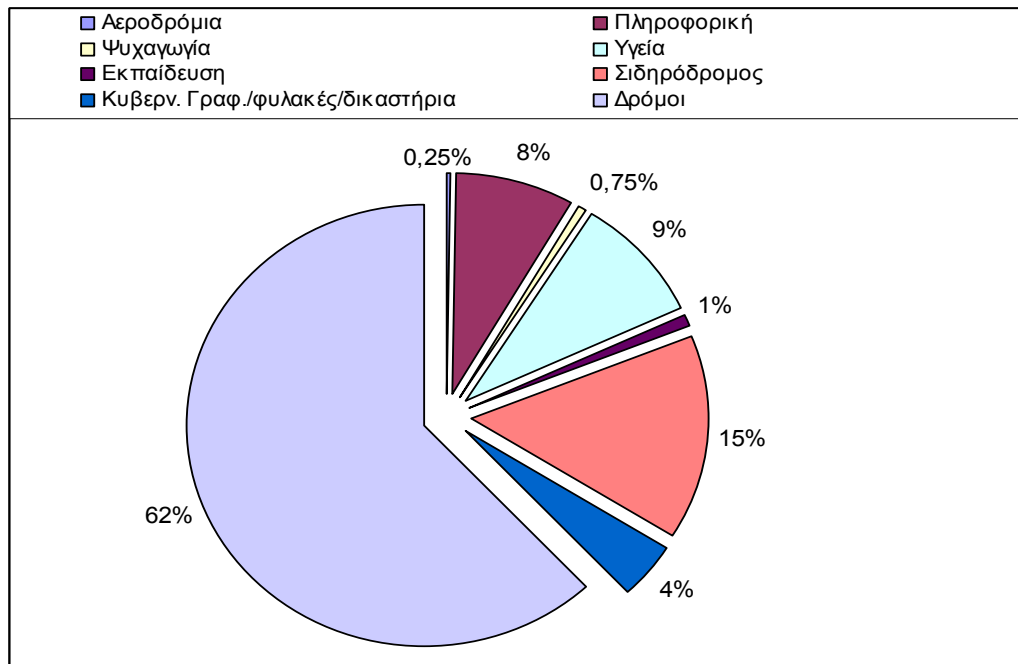
Πίνακας 1: Η αγορά ΣΔΙΤ στην Ευρώπη

2004/2005	Χώρες	σε εκατ. € (% αύξηση 04/05)	2003/2004	σε εκατ. €
1	Ιταλία	22451*(137)	Ιταλία	9448*
2	Ισπανία	10341 (95)	Ισπανία	5288
3	Γερμανία	8151 (600)	Γαλλία	1280
4	Γαλλία	2400 (87)	Γερμανία	1163
5	Πορτογαλία	1830 (335)	Ιρλανδία	707
6	Αυστρία	1695 (νέα)	Ουγγαρία	450
7	Ιρλανδία	1497 (νέα)	Πορτογαλία	420
8	Ολλανδία	1177 (νέα)	Κροατία	372
9	Ρουμανία	1173 (νέα)	Ολλανδία	193
10	Βέλγιο	1055 (νέα)	Νορβηγία	125

Πηγή: DLA Report 2005

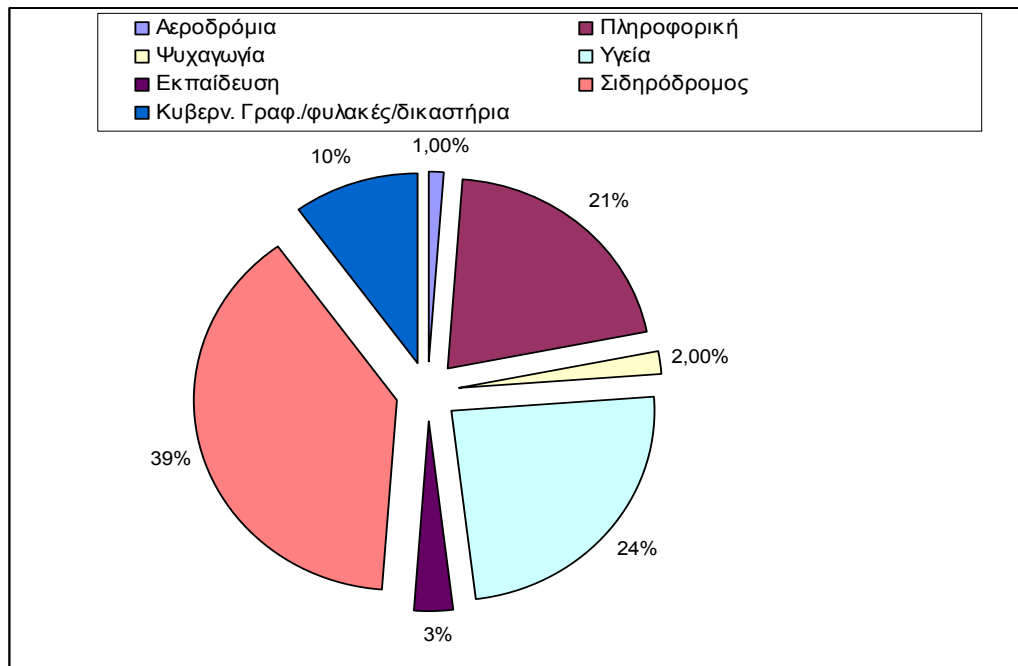
Η συντριπτική πλειοψηφία των ΣΔΙΤ στον ευρωπαϊκό χώρο αφορούν στην κατασκευή οδικών αξόνων, ενώ μόλις το 8% της συνολικής τους αξίας αφορά σε έργα και υποδομές πληροφορικής (βλέπε διάγραμμα 1). Αν όμως αφαιρεθεί το ποσοστό των ΣΔΙΤ που αφορά στην κατασκευή οδικών αρτηριών παρατηρούμε ότι τα έργα πληροφορικής αποτελούν το τρίτο κατά σειρά πεδίο εφαρμογής των ΣΔΙΤ μετά τα έργα κατασκευής σιδηροδρόμων και τα έργα που σχετίζονται με την υγεία (βλέπε διάγραμμα 2).

Διάγραμμα 1: Κατανομή των ΣΔΙΤ (by capital value) ανά πεδίο εφαρμογής

(Πηγή: DLA Report 2005)

Διάγραμμα 2: Κατανομή των ΣΔΙΤ (by capital value) ανά πεδίο εφαρμογής εξαιρουμένων των οδικών αξόνων.

Πηγή: DLA Report 2005

2.1 ΣΔΙΤ στη Μεγάλη Βρετανία

Στις αρχές τις δεκαετίας του 90 άρχισαν για πρώτη φορά να υλοποιούνται στη Μεγάλη Βρετανία έργα με την εφαρμογή της πρωτοβουλίας ιδιωτικής χρηματοδότησης (Private Finance Initiative). Αρχικά αντιμετωπίστηκαν πολλές δυσκολίες που σχετίζονταν κυρίως με την έλλειψη εμπειρίας από το δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα, το υψηλό κόστος συμμετοχής στους διαγωνισμούς, τον μη σαφή προσδιορισμό των προδιαγραφών των έργων, την έλλειψη τυποποιημένων τευχών και συμβάσεων, και την έλλειψη κεντρικού σχεδιασμού.

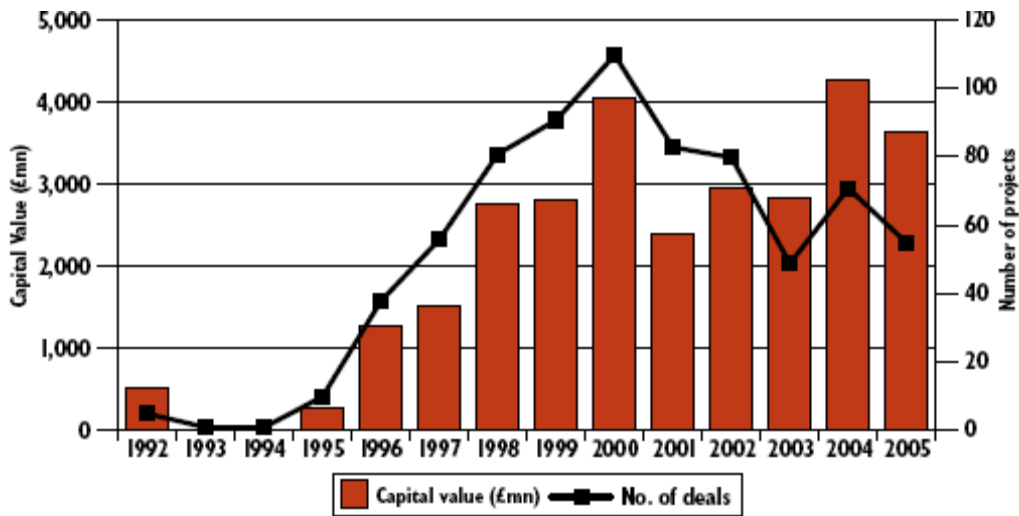
Το 2000, το δημόσιο έχοντας συσσωρεύσει πια σημαντική εμπειρία στην διαχείριση έργων με τη μορφή των συμπράξεων, προχωρεί στη θεσμοθέτηση των ΣΔΙΤ δίνοντας μια πιο ευρεία διάσταση στον όρο αφού περιλαμβάνει εκτός από το PFI, τις συμβάσεις παραχώρησης (concession agreements) και τις κοινοπραξίες (joint ventures). Επίσης ιδρύεται το Partnership UK, μια ΣΔΙΤ με συμβουλευτικό ρόλο που σε συνεργασία με το National Audit Office είναι υπεύθυνη για το σχεδιασμό και τον έλεγχο των συμβάσεων στη Μεγάλη Βρετανία.

Το διάγραμμα 3 παρουσιάζει την αξία και τον αριθμό των έργων ΣΔΙΤ στη Μεγάλη Βρετανία από την έναρξη του θεσμού στη χώρα αυτή έως και το 2005. Μέχρι και το Μάρτιο του 2006 είχαν συμβασιοποιηθεί περισσότερες από 700 συμπράξεις με συνολική αξία που ξεπερνούσε τα 46 δισεκατ. στερλίνες.

Στο σύνολο των συμβάσεων αυτών ισχυρή είναι και η παρουσία των ΟΤΑ με 200 περίπου έργα, ενώ 500 από τις συμβάσεις αφορούν έργα σε λειτουργία. Επιπλέον από το 1997 μέχρι και σήμερα οι επενδύσεις σε ΣΔΙΤ κυμαίνονται μεταξύ 2 και 4 δισεκ. στερλινών το χρόνο.

Το ποσοστό της χρηματοδότησης σε δημόσιες υποδομές που προέρχεται από ΣΔΙΤ στο Ηνωμένο Βασίλειο, ανέρχεται κατά μέσο όρο σε 12% περίπου για όλο το χρονικό διάστημα εφαρμογής του θεσμού. Το σχετικά μικρό και σταθερό ποσοστό της χρηματοδότησης από ΣΔΙΤ οφείλεται κυρίως στο ότι υπήρχε προσεκτική προσέγγιση στο θέμα αυτό μετά από κάποια αποτυχημένα παραδείγματα στα αρχικά στάδια εφαρμογής του θεσμού. Επιπλέον οι ΣΔΙΤ βρίσκουν εφαρμογή κατά κύριο λόγο σε τομείς βασικών υποδομών, όπου όμως υπάρχει ταυτόχρονα μεγάλη ευχέρεια επιλογής εναλλακτικών χρηματοδοτικών εργαλείων και σχημάτων.

Διάγραμμα 3: Κεφαλαιακή αξία και αριθμός έργων Σ.Δ.Ι.Τ. στη Μεγάλη Βρετανία

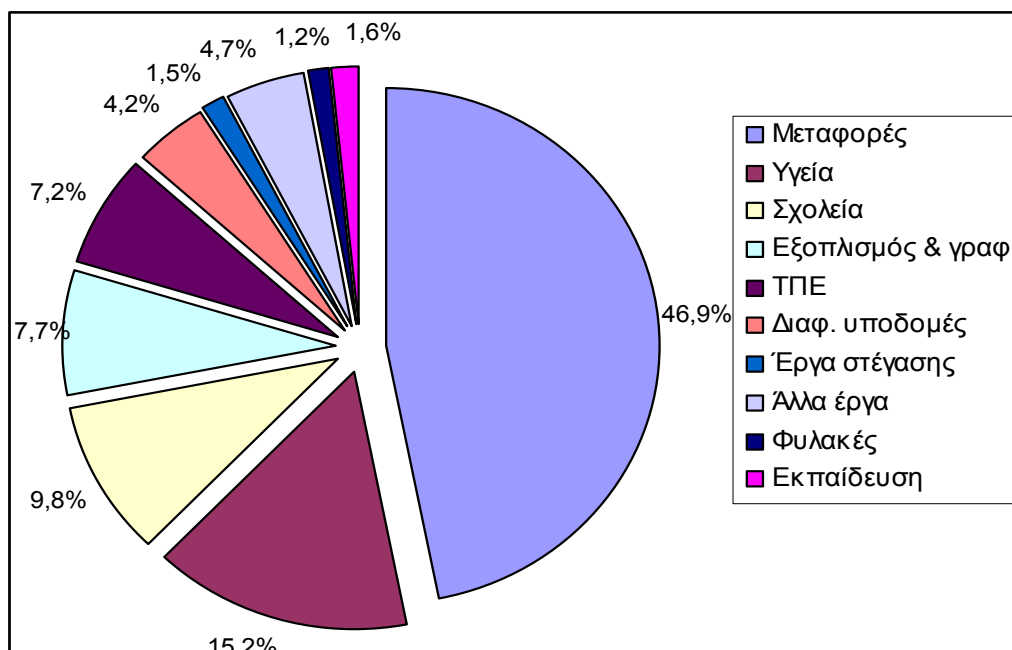
Source: HM Treasury.
Excludes London Underground PPP contracts.

Πηγή: HM Treasury

Στο διάγραμμα που ακολουθεί φαίνεται η κατανομή των ΣΔΙΤ για το 2004 με βάση τον τομέα εφαρμογής τους. Είναι φανερό ότι ο τομέας των μεταφορών έχει πολύ σημαντικό ρόλο, ενώ ακολουθούν με πολύ μικρότερα ποσοστά τα έργα που αφορούν στην υγεία, τα σχολεία, αλλά και τις ΣΔΙΤ στον τομέα των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών.

Όσον αφορά τις ΣΔΙΤ στον τομέα των ΤΠΕ, οι περισσότερες σχετίζονται με υποδομές πληροφορικής (information technology infrastructure). Στην πλειοψηφία τους έγιναν για λογαριασμό του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, επειδή αυτό φαίνεται ότι διαθέτει περισσότερες γνώσεις αναφορικά με το σχεδιασμό και την εφαρμογή πληροφοριακών συστημάτων. Επίσης οι συγκεκριμένες ΣΔΙΤ αφορούσαν έργα σχετικά απλά στο σχεδιασμό, με σαφείς τεχνικές προδιαγραφές και εύκολα προσδιοριζόμενα τελικά παραδοτέα.

Διάγραμμα 4: Κατανομή Σ.Δ.Ι.Τ. με βάση των τομέας εφαρμογής τους (2004)

Πηγή: Partnership UK

2.2 Πεδία εφαρμογής των ΣΔΙΤ

Η διεθνής εμπειρία έχει δείξει ότι υπάρχει ένα ευρύ πεδίο εφαρμογής για την κατασκευή έργων ή την παροχή υπηρεσιών μέσω ΣΔΙΤ, όπως για παράδειγμα:

- Κτιριακές εγκαταστάσεις. Δικαστικά μέγαρα, νομαρχιακά/ δημοτικά μέγαρα, υπηρεσίες μετεγκατάστασης, εστίες κοινωνικής πρόνοιας, διαχείριση ακίνητης περιουσίας
- Περιβάλλον: Διαχείριση στερεών & υγρών αποβλήτων, παροχή υπηρεσιών ύδρευσης και άρδευσης, διαχείριση πηγών ενέργειας.
- Ψυχαγωγία: Τουριστικές εγκαταστάσεις, θεματικά πάρκα, εμπορικά κέντρα, χώροι αναψυχής, εκθεσιακοί χώροι, αθλητικές εγκαταστάσεις.
- Παιδεία-εκπαίδευση. Φοιτητικές εστίες, πανεπιστημιακές εγκαταστάσεις, σχολεία, βιβλιοθήκες
- Υγεία: Νοσοκομεία, κέντρα υγείας, κλινικές μονάδες θεραπείας,
- Μεταφορές: Αυτοκινητόδρομοι, τραμ, μετρό, αεροδρόμια, λιμάνια, μαρίνες, επαρχιακό οδικό δίκτυο, οδικό δίκτυο πόλεων, ηλεκτροφωτισμός, πάρκινγκ, εμπορευματικοί σταθμοί
- Ασφάλεια: Φυλακές, θεραπευτικές κοινότητες, αστυνομικά πυροσβεστικά κέντρα.

- Άμυνα: Στέγαση, γραφεία, κατασκευή βοηθητικών εγκαταστάσεων, εκπαιδευτικά κέντρα, τηλεπικοινωνίες, εξομοιωτές.
- Τεχνολογία: Υπηρεσίες και συστήματα πληροφορικής για σχολεία, πανεπιστήμια, υπουργεία, δημόσιες υπηρεσίες, δίκτυα επικοινωνίας.

Στα έργα αυτά, ο ιδιωτικός τομέας μπορεί να αναλάβει την παροχή των εξής υπηρεσιών:

- Σχεδιασμό με βάση συγκεκριμένες προδιαγραφές.
- Κατασκευή, είτε με τη μορφή κατασκευής νέων κτιριακών εγκαταστάσεων είτε της ομαδικής ανακαίνισης μεμονωμένων ή ομάδων εγκαταστάσεων μίας συγκεκριμένης περιοχής.
- Συντήρηση κτιριακών εγκαταστάσεων.
- Συντήρηση του εξοπλισμού του κτιρίου.
- Εστίαση
- Στάθμευση αυτοκινήτων.
- Συντήρηση του περιβάλλοντος χώρου των κτιρίων.
- Ασφάλεια και υπηρεσίες καθαριότητας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ - ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

3.1 Η Εισαγωγή του Νόμου 3389/2005 για τις Συμπράξεις Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα.

Με τον Ν 3389/2005 εισάγεται το νομοθετικό πλαίσιο για τις Συμπράξεις Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (ΣΔΙΤ) στην Ελλάδα. Το νομοθετικό αυτό πλαίσιο επιχειρεί να ενθαρρύνει την εκτέλεση των έργων και την παροχή υπηρεσιών μέσω των Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού τομέα , λαμβάνοντας υπόψη την εμπειρία που υπάρχει από την εκτέλεση έργων με το σύστημα παραχώρησης , εκμετάλλευσης (όπως τα έργα της Αττικής οδού , η της ζεύξης Ρίου Αντίρριου) , αλλά και τις σημαντικές προσπάθειες των τελευταίων χρόνων να υλοποιηθούν έργα με ιδιωτική χρηματοδότηση αρκετά από τα οποία οδηγήθηκαν σε αποτυχία λόγω διαφόρων παραγόντων όπως η ελλιπής προετοιμασία της Αναθέτουσας αρχής , η ανεπαρκής επιχειρηματική αιτιολόγηση ή η υπεραισιόδοξη εκτίμησης τις βιωσιμότητας τους.

Ο Νόμος 3389/2005 εισάγει για πρώτη φορά ένα σταθερό νομικό πλαίσιο και αποσκοπεί των πιο πάνω προβλημάτων και στην δημιουργία εμπιστοσύνης στην αγορά.

Ειδικότερα με τον Νόμο 3389/2005 ορίζονται οι Δημόσιο φορείς (Υπουργείο ΟΤΑ, ΝΠΔΔ, ΝΠΙΔ) που μπορούν να συνάπτουν συμβάσεις σύμπραξης με Ιδιωτικούς φορείς σε τομείς αρμοδιότητας η δραστηριότητας τους. Προβλέπονται ρητά ότι οι ιδιωτικοί φορείς αναλαμβάνουν ουσιώδες μέρος των κινδύνων που συνδέονται με την χρηματοδότηση , τη διαθεσιμότητα και την κατασκευή των αναγκαίων υποδομών ή την παροχή υπηρεσίας έναντι ανταλλάγματος που καταβάλλεται εφάπαξ ή τμηματικά από τους δημόσιους φορείς ή τους τελικούς χρήστες των υπηρεσιών. Η χρηματοδότηση εν όλω η εν μέρει , της υλοποίησης των υποδομών και της παροχής των υπηρεσιών γίνεται δηλαδή με κεφάλαια και πόρους που εξασφαλίζουν οι ιδιωτικοί φορείς.

Ο Νόμος 3389/2005 παρέχει κίνητρα τόσο στους δημόσιους όσο και στους ιδιωτικούς φορείς ώστε να επιλέγουν με την μέθοδο των ΣΔΙΤ για την εκτέλεση των έργων ή την παροχή των υπηρεσιών απλοποιώντας τις σχετικές διαδικασίες. Προσδιορίζει το ελάχιστο περιεχόμενο των συμβάσεων σύμπραξης με σαφή και αναλυτική περιγραφή των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων των αντισυμβαλλόμενων σε σχέση με το αντικείμενο του : Ειδικότερα ρυθμίζονται θέματα χρηματοδότησης και συμμετοχής των δημοσίων φορέων στην σύμπραξη , έκδοσης αδειών προστασία του περιβάλλοντος , αντιμετώπισης περιπτώσεων αρχαιολογικών ευρημάτων απαλλοτριώσεων , εμπλοκής δημοσίων υπηρεσιών και ΔΕΚΟ. Επιπλέον ορίζονται με σαφήνεια τα νομικά θέματα που διέπουν αυτές τις συμπράξεις όπως η εκχώρηση απαιτήσεων , το κύρος των εμπράγματων ασφαλειών , οι εταιρικοί μετασχηματισμοί , τα φορολογικά ζητήματα και η επίλυση διαφορών.

Περαιτέρω με τον Νόμο 3389/2005 δύο διοικητικά όργανα με σκοπό την υποστήριξη του Δημοσίου Τομέα για την καλύτερη προετοιμασία και διαχείριση των έργων ΣΔΙΤ :

Η Διυπουργική Επιτροπή Συμπράξεων Δημοσίου με Ιδιωτικό Τομέα (ΔΕΣΔΙΤ) , συλλογικό κυβερνητικό όργανο χαράσσει και εξειδικεύει την κυβερνητική πολιτική για την δημιουργία υποδομών και παροχή υπηρεσιών με την συμμετοχή ιδιωτικών

κεφαλαίων ελέγχει την υπαγωγή στο Νόμο 3389/2005 , συντονίζει και παρακολουθεί τη διαδικασία υλοποίησης των ΣΔΙΤ.

Η Ειδική Γραμματεία των ΣΔΙΤ που συστήνεται στο υπουργείο οικονομίας και οικονομικών με σκοπό τον εντοπισμό των υπηρεσιών και των αναγκαίων υποδομών που μπορούν να υλοποιηθούν μέσω ΣΔΙΤ και να υπαχθούν στις διατάξεις του νόμου , την προώθηση της ανάπτυξης τους με την διευκόλυνση και την υποστήριξη των δημόσιων φορέων , στο πλαίσιο των διαδικασιών ανάθεσης για την επιλογή των ιδιωτικών φορέων που θα αναλάβουν την υλοποίηση τους.

Βάσει του νομοθετικού πλαισίου δεν είναι πλέον απαραίτητη η κύρωση από την βουλή των συμβάσεων που εντάσσονται στον Νόμο 3389/2005 ενώ αντιμετωπίζονται αποτελεσματικότερα ορισμένα θέματα κατανομής κινδύνων των οποίων ο χειρισμός κατά την συνήθη πρακτική στο πλαίσιο κρατικών προμηθειών , δημόσιων έργων και υπηρεσιών ήταν μέχρι τώρα δυσχερής. Τέλος οι προβλεπόμενες διαδικασίες ανάθεσης είναι σύμφωνες με τα οριζόμενα στην οδηγία 2004/14 της ΕΕ, αποσκοπώντας στην τυποποίηση όλων των σχετικών διαδικασιών σε συνδυασμό με την βελτίωση της ανταπόκρισης και της αποτελεσματικότητας της δημόσιας διοίκησης.

3.2 Οι προϋποθέσεις υπαγωγής της παροχής υπηρεσιών ή της εκμετάλλευσης έργου στο Νόμο 3389/2005 περί Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα.

Για την υπαγωγή μιας σύμπραξης στις διατάξεις του Νόμου 3389/2005 θα πρέπει να συντρέχουν όλες οι παρακάτω προϋποθέσεις :

α) η σύμπραξη να έχει ως αντικείμενο την εκτέλεση του έργου ή την παροχή των υπηρεσιών που ανήκει στην αρμοδιότητα Δημόσιου Φορέα βάσει διατάξεις του νόμου ή σύμβασης ή του καταστατικού.

β) να προβλέπεται ότι οι ιδιωτικοί φορείς, έναντι ανταλλάγματος που καταβάλλεται εφάπαξ ή τμηματικά από τους Δημόσιους φορείς ή τους τελικούς χρήστες των έργων ή των υπηρεσιών αυτών αναλαμβάνουν ουσιώδες μέρος των κινδύνων που συνδέονται με την χρηματοδότηση , την κατασκευή , τη διαθεσιμότητα ,ή τη ζήτηση του αντικειμένου της Σύμπραξης και των συναφών κινδύνων όπως ενδεικτικά το διαχειριστικό και τον τεχνικό κίνδυνο.

γ) να προβλέπεται ότι η χρηματοδότηση εν όλω ή εν μέρει της κατασκευής των έργων , ή της παροχής των υπηρεσιών θα γίνει με κεφάλαια και πόρους που εξασφαλίζουν οι ιδιωτικοί φορείς και

δ) το συνολικό συμβατικό προϋπολογιζόμενο κόστος της υλοποίησης του αντικειμένου της Σύμπραξης δεν υπερβαίνει το ποσό των διακοσίων εκατομμυρίων (200.000.000) Ευρώ χωρίς συνυπολογισμό του αναλογούντος φόρου προστιθέμενης αξίας.

Οι παραπάνω προϋποθέσεις πρέπει να συντρέχουν σωρευτικά. Ωστόσο σε εξαιρετικές περιπτώσεις μπορούν να υπαχθούν συμπράξεις στις διατάξεις του Νόμου 3389/2005 χωρίς να συντρέχουν μια ή και περισσότερες από τις παραπάνω προϋποθέσεις. Για την υπαγωγή αυτή απαιτείται ομόφωνη απόφαση της Διυπουργικής Επιτροπής Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (ΔΕΣΔΙΤ).

Οι δραστηριότητες που ανήκουν σύμφωνα με το Σύνταγμα , άμεσα και αποκλειστικά στο Κράτος και ιδίως η εθνική άμυνα , η αστυνόμευση , η απονομή δικαιοσύνης και η εκτέλεση των ποινών που επιβάλλονται από τα αρμόδια δικαστήρια δεν μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο σύμπραξης.

3.3 Περιεχόμενο των Συμβάσεων Σύμπραξης

Οι συμβάσεις Σύμπραξης και τα Παρεπόμενα Σύμφωνα περιλαμβάνουν σαφή αναλυτική περιγραφή των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων των μερών σε σχέση με το αντικείμενο της Σύμπραξης. Στις συμβάσεις Σύμπραξης εφαρμόζονται οι όροι τους και συμπληρωματικά ο Αστικός Κώδικας. Ο Νόμος 3389/2005 προβλέπει κατάλογο ζητημάτων τα οποία θα πρέπει να διευθετούνται με τη Σύμβαση Σύμπραξης ώστε να διασφαλίζεται η απροβλημάτιστη εκτέλεση της.

Έτσι η Σύμβαση Σύμπραξης θα πρέπει να περιλαμβάνει οπωσδήποτε ρήτρες σχετικά με τα ακόλουθα :

α) Το αντικείμενο της σύμπραξης , συμπεριλαμβανομένων και των προδιαγραφών του έργου ή της υπηρεσίας , το καταβλητέο στον Ιδιωτικό φορέα συμβατικό αντάλλαγμα και οι διατάξεις βάσει των οποίων θα επιμερίζονται μεταξύ των συμβαλλόμενων τα ανταλλάγματα που τυχόν καταβάλλονται από τους τελικούς χρήστες για τη χρήση του έργου ή την παροχή υπηρεσίας.

β) Τον τρόπο άσκησης της εποπτείας ,της εκμετάλλευσης και λειτουργίας του έργου ή της παροχής υπηρεσίας είτε μέσω ανεξαρτήτων εταιριών που ο Δημόσιος και Ιδιωτικός φορέας προσλαμβάνουν από κοινού για τον σκοπό αυτό είτε μέσω των αρμόδιων υπηρεσιών του δημοσίου.

γ) Τις μεθόδους διασφάλισης της ποιότητας κατά την εκτέλεση και λειτουργία του έργου ή την παροχή υπηρεσίας.

δ) Το χρονοδιάγραμμά εκτέλεσης του αντικειμένου της σύμπραξης τις προϋποθέσεις τροποποίησης του , τις ποινικές ρήτρες και τα ανταλλάγματα σε περίπτωση υπέρβασης ή σύντμησης αντίστοιχα του χρονοδιαγράμματος αυτού , τη διάρκεια ισχύος της Σύμβασης Σύμπραξης καθώς και τις προϋποθέσεις της παράτασης ή της σύντμησης της διάρκειας αυτής.

ε) Τον τρόπο με τον οποίο θα παραχωρείται στον Ιδιωτικό Φορέα η χρήση ή εκμετάλλευση των παγίων στοιχείων που είναι απαραίτητα για τη εκμετάλλευση και λειτουργία του έργου ή την παροχή υπηρεσίας και τα τυχόν προβλεπόμενα ανταλλάγματα.

στ) Τον τρόπο χρηματοδότησης της υλοποίησης του αντικειμένου της Σύμπραξης.

ζ) Την τυχόν απαιτούμενη εκ μέρους του Δημοσίου Φορέα έγκριση των χρηματοδοτικών συμβάσεων του Ιδιωτικού Φορέα , καθώς και της διαδικασίας τροποποίησης τους.

η) Την κατανομή των κινδύνων μεταξύ των μερών και τις συνέπειες έλευσης γεγονότων που συνιστούν ανωτέρα βία.

θ) τις ασφαλιστικές καλύψεις του αντικειμένου της Σύμβασης ή του ιδιωτικού φορέα.

ι) Την προστασία του περιβάλλοντος και των αρχαιοτήτων.

3.4 Θεσμικό πλαίσιο για μεγάλα έργα ΣΔΙΤ

Στα μεγάλα έργα οι συμβάσεις κυρώνονται με Νόμο και με το θεσμικό περιβάλλον (3389/2005) αναμένεται να υπάρξει τυποποίηση των συμβάσεων. Στα λοιπά έργα γίνονται μεμονωμένες συμβάσεις με αυξημένο ρίσκο στα οποία με το θεσμικό πλαίσιο θα συμπεριλαμβάνεται και η παροχή υπηρεσιών.

Τα έργα προκειμένου να έχουν εύρωστη οικονομική δομή πρέπει να έχουν εξασφαλίσει πλήρως τις πηγές χρηματοδότησης τους. Επίσης τα έργα πρέπει να έχουν ένα σχέδιο , βιωσιμότητας του έργου υπό αντίξοες συνθήκες. Σημαντικό είναι να υπάρχουν ικανοποιητικοί δείκτες κάλυψης δανειακών υποχρεώσεων , όπως επίσης και ισχυρή υποστήριξη από τους Αναδόχους (αναθέτουσα αρχή , παραχωρησιούχο, κατασκευαστή, και λειτουργό).

Επίσης πρέπει να υπάρχει συμβατική τεκμηρίωση επαρκώς διατυπωμένη και πλήρης, όπου θα υπάρχει σαφής κατανομή των κινδύνων. Αναγκαίο είναι να υπάρχει καθορισμός συγκεκριμένων ευθυνών κάθε συμβαλλόμενου μέρους, όπου θα αναφέρονται οι επιπτώσεις από τις παραβιάσεις (αποζημιωτικές ρήτρες). Επιθυμητό είναι να έχει καθοριστεί ένα λογικό χρονοδιάγραμμα για την υποβολή εκδήλωσης ενδιαφέροντος και προσφορών.

Το κράτος , από την μεριά του πρέπει να έχει καθιερώσει τις ΣΔΙΤ ως μια κύρια κυβερνητική οικονομική πολιτική , καθώς επίσης και να υπάρχει σταθερός στρατηγικός σχεδιασμός όσον αφορά τους στόχους και σκοπούς του Δημοσίου. Οι εμπλεκόμενοι φορείς πρέπει να υιοθετήσουν τις αρχές και την φιλοσοφία των συμπράξεων . Θα πρέπει να γίνει σε όλους τους εμπλεκόμενους φορείς σαφές , ότι η εναλλακτική λύση που προσφέρει η ΣΔΙΤ θα πρέπει να εξετάζεται κάθε φορά προτού επιλεγεί ο παραδοσιακός τρόπος υλοποίησης των έργων και παροχής υπηρεσιών.

Η νομοθεσία από την πλευρά της πρέπει να εξασφαλίζει μια σειρά από θέματα που άπτονται του περιβάλλοντος των ΣΔΙΤ, Αυτά είναι :

- Νομικό Περιβάλλον το οποίο αναγνωρίζει την έννοια των ΣΔΙΤ και τις δομές του.
- Διαδικασία προκηρύξεων και υποβολή προσφορών
- Κρατικές εγκρίσεις
- Διαθεσιμότητα χρηματοδοτικών πηγών
- Φορολογικά θέματα
- Ανταπόκριση και υπευθυνότητα των Δημοσίων Φορέων
- Απαλλοτριώσεις.

3.5 Κοινοτική Νομοθεσία περί ΣΔΙΤ

Η κοινοτική νομοθεσία ορίζει την έννοια της σύμβασης παραχώρησης με βάση την έννοια της σύμβασης δημοσίων έργων : μια σύμβαση οι οποία παρουσιάζει τα ίδια χαρακτηριστικά με τις συμβάσεις δημόσιων έργων , εκτός του ότι το εργολαβικό αντάλλαγμα συνίσταται είτε αποκλειστικά στο δικαίωμα εκμετάλλευσης του έργου είτε στο δικαίωμα αυτό σε συνδυασμό με την καταβολή της αμοιβής.

Κατά το κοινοτικό δίκαιο , σύμβαση δημόσιων έργων υπάρχει όταν το κόστος του έργου βαρύνει κατά το μεγαλύτερο μέρος του την αναθέτουσα αρχή , ο δε ανάδοχος δεν αμείβεται μέσω των τελών τα οποία εισπράττει από τους χρήστες του έργου. Αντιθέτως σε μία σύμβαση παραχώρησης το δικαίωμα εκμετάλλευσης επιτρέπει στο

ανάδοχο να εισπράττει τέλη από τους χρήστες του έργου (π.χ διόδια) . Στην τελευταία περίπτωση οι αστάθμητοι κίνδυνοι που είναι συνυφασμένοι με την εκμετάλλευση μεταβιβάζονται στον ανάδοχο της σύμβασης παραχώρησης.

Στην περίπτωση που οι δημόσιες αρχές επωμίζονται οι ίδιες τους αστάθμητους κινδύνους που συνδέονται με την διαχείριση του έργου αναλαμβάνοντας π.χ την αποπληρωμή των χρηματοδοτήσεων , το στοιχείο του κινδύνου δεν υπάρχει. Στην περίπτωση αυτή το κοινωνικό δίκαιο θεωρεί ότι πλέον πρόκειται για σύμβαση δημοσίων έργων και όχι σύμβαση παραχώρησης.

Όσον αφορά στις συμβάσεις υπηρεσιών , συμβάσεις παραχώρησης υπάρχει όταν ο ανάδοχος αναλαμβάνει τους κινδύνους που συνδέονται με την σχετική υπηρεσία (δημιουργία της υπηρεσίας και της εκμετάλλευσής της) αμειβόμενος από τον χρήστη κυρίως μέσω είσπραξης τελών υπό οποιαδήποτε μορφή. Αντικείμενο ειδικού καθεστώτος αποτελούν μόνο οι συμβάσεις παραχώρησης έργων , των οποίων η αξία ανέρχεται τουλάχιστον στο κατώτατο όριο που ορίζονται από την οδηγία 93/37/ΕΟΚ (5εκ €).

Οι κανόνες και οι αρχές που προβλέπονται από την συνθήκη ή απορρέουν από την νομολογία του ευρωπαϊκού δικαστηρίου αφορούν :

- Στην ίση μεταχείριση : ιδιαίτερα έκφραση της οποίας αποτελεί η απαγόρευση των διακρίσεων με βάση την ιθαγένεια.
- Στην διαφάνεια : η διαφάνεια μπορεί να εξασφαλιστεί με κάθε πρόσφορο μέσο, στα οποία περιλαμβάνεται και η δημοσιότητα πληροφοριών (πχ αντικείμενο σύμβασης, έκταση παροχών κτλ) Άλλωστε η αρχή της μη εισαγωγής διακρίσεων συνεπάγεται μια υποχρέωση διαφάνειας.
- Στην αναλογικότητα : (η αρχή της αναλογικότητας αναγνωρίζεται ως μια από τις γενικές αρχές του κοινοτικού δικαίου.) Η αρχή αυτή εφαρμοσμένη στις συμβάσεις παραχώρησης , αν και αφήνει στις παραχωρούσες αρχές την ευχέρεια να καθορίζουν ιδίως από πλευράς επιδόσεων και τεχνικών προδιαγραφών του προς επίτευξη στόχο συνεπάγεται ωστόσο ότι κάθε επιλεγόμενο μέτρο πρέπει να είναι αναγκαίο και πρόσφορο για την επίτευξη του στόχου.
- Στην αμοιβαία αναγνώριση : σύμφωνα με την αρχή αυτή ένα κράτος μέλος είναι υποχρεωμένο να δέχεται τα προϊόντα και τις υπηρεσίες που παρέχονται από τους οικονομικούς φορείς άλλων χωρών της κοινότητας το μέτρο που τα εν λόγω προϊόντα και υπηρεσίες πληρούν με ισοδύναμο τρόπο τους θεμιτούς στόχους τους οποίους επιδιώκει το κράτος μέλος.
- Στην προστασία δικαιωμάτων ιδιωτών.

Όσον αφορά τη δομή του ειδικού καθεστώτος οδηγίας 93/37/ΕΟΚ για τις συμβάσεις παραχωρήσεων έργων ορίζεται ότι στην πρώτη φάση γίνεται η επιλογή των αναδόχων σύμφωνα με τους κανόνες δημοσιότητας και διαφάνειας καθώς και επιλογή του είδους της διαδικασίας ενώ στην επόμενη φάση οι συμβάσεις συνάπτονται από τον ανάδοχο σύμφωνα με τους κανόνες που διέπουν της διαδικασίας έννομης προστασίας.

Η οδηγία 93/37/ΕΟΚ σχετικά με τις συμβάσεις που συνάπτουν οι φορείς που δραστηριοποιούνται στους τομείς του ύδατος , των μεταφορών και των τηλεπικοινωνιών δεν περιέχει ειδικούς κανόνες ούτε για τις συμβάσεις παραχώρησης έργων ούτε για της συμβάσεις παραχώρησης υπηρεσιών.

3.6 Νομικά θέματα χρηματοδότησης έργων

Οι ιδιωτικοί φορείς που αναλαμβάνουν την εκτέλεση των έργων ή και την παροχή υπηρεσιών στο πλαίσιο συμπράξεων οφείλουν να προσκομίζουν στους δημόσιους φορείς βεβαιώσεις από τις οποίες να προκύπτει η διαθεσιμότητα χρηματοδότησης που επαρκή για την εκπλήρωση του συνόλου των υποχρεώσεων που αναλαμβάνονται από δημόσιους αυτούς φορείς.

Στην χρηματοδότηση της εκτέλεσης των έργων και υπηρεσιών, που υπάγονται στον παρόντα νόμο μπορούν να συμμετέχουν και οι δημόσιοι φορείς. Η συμμετοχή αυτή μπορεί να είναι σε χρήμα ή σε είδος. Στην τελευταία περίπτωση μπορεί να έχει την μορφή ανταλλαγμάτων όπου ενδεικτικά : παραχώρηση ακινήτων κατά την χρήση (εν όλω ή εν μέρει παραχώρηση εμπράγματων δικαιωμάτων επί ακινήτων , εκχώρηση δικαιωμάτων εκμετάλλευσης έργων κτλ). Στις περιπτώσεις της προηγούμενης παραγράφου τα δικαιώματα που χορηγούνται από τους ιδιωτικούς φορείς δεν μπορεί να εκτείνονται και στο διάστημα που ακολουθεί τη λήξη της Σύμβασης Σύμπραξης.

Οι δημόσιοι φορείς δύναται να συνάπτουν συμβάσεις με τους δανειστές των ιδιωτικών φορέων , τις οποίες να αναλαμβάνουν και έναντι αυτών το σύνολο ή μέρος των υποχρεώσεων που αναλαμβάνουν με τις Συμβάσεις Σύμπραξης.

Συμβάσεις Σύμπραξης που προβλέπουν λύση της σύμβασης σε περίπτωση που οι ιδιωτικός φορέας επιτύχει συγκεκριμένη μέγιστη απόδοση ιδίων κεφαλαίων πρέπει να εγκρίνονται με απόφαση της ΔΕΑ , που λαμβάνει κατόπιν αιτιολογημένης γνώμης της ΕΓΑ.

3.7 Οι Διαδικασίες ανάθεσης

Για την επιλογή του Ιδιωτικού Φορέα που θα συμμετέχει στην Σύμπραξη ακολουθούνται οι διαδικασίες αυτές είναι οι ακόλουθες:

Ανοικτός Διαγωνισμός

Ο Ανοικτός διαγωνισμός διεξάγεται σε μια φάση κατά την οποία οι συμμετέχοντες υποβάλλουν σε χωριστούς φακέλους τα δικαιολογητικά της συμμετοχής τους και τα στοιχεία της χρηματοοικονομικής τους επάρκειας και της επαγγελματικής τους ικανότητας και την τεχνική και την οικονομική τους προσφορά.

Κλειστός Διαγωνισμός

Ο Κλειστός διαγωνισμός διεξάγεται σε δύο φάσεις , κατά την πρώτη φάση μπορεί να συμμετέχει κάθε ενδιαφερόμενος που πληροί τις προϋποθέσεις συμμετοχής. Στην δεύτερη φάση καλούνται να υποβάλουν τεχνική και οικονομική προσφορά όσοι εκ των συμμετεχόντων προεπιλέχθηκαν από την Αναθέτουσα Αρχή. Ο ελάχιστος και ο μέγιστος αριθμός των συμμετεχόντων που θα προσκληθούν να υποβάλουν τεχνική και οικονομική προσφορά ορίζεται στο Τεύχος Προκήρυξης της πρώτης φάσης.

Ανταγωνιστικός διάλογος

Η διαδικασία του ανταγωνιστικού διαλόγου είναι μια νέα διαδικασία που εισήχθη με την οδηγία 18/2004 της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η Αναθέτουσα Αρχή μπορεί να προσφύγει στην διαδικασία του Ανταγωνιστικού Διαλόγου σε περίπτωση ιδιαίτερα πολύπλοκων συμβάσεων , εφόσον κρίνει ότι η τήρηση διαδικασίας ανοικτού ή κλειστού τύπου δεν επιτρέπει την ανάθεση συγκεκριμένης σύμβασης.

Η Αναθέτουσα αρχή όταν προκηρύσσει διαγωνισμό με την διαδικασία του Ανταγωνιστικού Διαλόγου περιγράφει στην σχετική Προκήρυξη ή τα Παραρτήματα

της τις ανάγκες και τις απαιτήσεις της. Στην συνέχεια προβαίνει σε διάλογο με εκείνους από τους συμμετέχοντες που πληρούν τις προϋποθέσεις επιλογής. Σκοπός του διαλόγου είναι η διερεύνηση και ο προσδιορισμός των μέσων που μπορούν να ικανοποιήσουν με τον καλύτερο τρόπο τις ανάγκες της. Κατά την διάρκεια του διαλόγου αυτού, η Αναθέτουσα Αρχή εξασφαλίζει τη ίση μεταχείριση όλων των υποψηφίων μεριμνώντας μεταξύ των άλλων και για την παροχή της ίδιας επακριβώς πληροφόρησης σε όλους του υποψηφίους.

Οι λύσεις, προτάσεις και εν γένει εμπιστευτικές πληροφορίες που περιέχονται σε γνώση της Αναθέτουσας Αρχής από ένα υποψήφιο είναι εμπιστευτικές και δεν γνωστοποιούνται στους άλλους υποψηφίους χωρίς την συναίνεση του. Ο ανταγωνιστικός διάλογος μπορεί να διεξάγεται και σε διαδοχικές φάσεις εφόσον αυτό προβλέπεται στην Προκήρυξη του Διαγωνισμού ή γνωστοποιείται εγγράφως σε όλους τους υποψηφίους. Στην περίπτωση αυτή ο αριθμός των υπό εξέταση λύσεων μπορεί να μειώνεται ανά φάση διαλόγου με την εφαρμογή των κριτηρίων ανάθεσης που αναφέρονται στην Προκήρυξη.

Η Αναθέτουσα Αρχή επιλέγει τη λύση ή τις λύσεις που ανταποκρίνονται καλύτερα στις ανάγκες τις, κηρύσσει τη λήξη του διαλόγου και ενημερώνει σχετικά τους υποψηφίους, τους οποίους και καλεί να υποβάλλουν την τελική προσφορά τους με βάση την λύση ή τις λύσεις που επιλέγηκαν κατά την διάρκεια του διαλόγου. Στην συνέχεια η Αναθέτουσα Αρχή αξιολογεί τις προσφορές των υποψηφίων με βάση τα κριτήρια ανάθεσης που έχουν καθοριστεί στη Προκήρυξη και επιλέγει την πλέον συμφέρουσα από οικονομικής άποψη προσφορά.

Περαιτέρω η Αναθέτουσα Αρχή δύναται εφόσον κρίνει ότι το κόστος συμμετοχής στη διαδικασία του ανταγωνιστικού διαλόγου είναι υψηλό να απονεμίσει βραβεία ή να καταβάλει μέρος του σχετικού κόστους στους προσφέροντες.

Διαδικασία με Διαπραγμάτευση

Διαδικασία με Διαπραγμάτευση μπορεί να ακολουθείται κατόπιν δημοσίευσης της Προκήρυξης στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) Μετά από διαδικασία Ανοικτού ή Κλειστού Τύπου ή Ανταγωνιστικού Διαλόγου εφόσον :

i) οι Προσφορές που κατατέθηκαν είτε ήταν απαράδεκτες με βάση διάταξη νόμου είτε δεν ανταποκρίνονταν στους όρους και προϋποθέσεις του Ν. 3389/2005 και συγκεκριμένα του άρθρου 15 αυτού ή της Προκήρυξης,

ii) οι όροι της προτεινόμενης Σύμβασης δεν τροποποιούνται ουσιαστικά σε σχέση με τους όρους που είχαν προταθεί κατά την προηγηθείσα διαδικασία Ανοικτού ή Κλειστού Τύπου ή Ανταγωνιστικού Διαλόγου.

β) Σε εξαιρετικές περιπτώσεις όταν πρόκειται για έργα ή υπηρεσίες των οποίων η φύση ή διάφοροι αστάθμητοι παράγοντες δεν επιτρέπουν το συνολικό προκαθορισμό των τιμών.

γ) Όταν για Σύμβαση Υπηρεσιών και δη για παροχές διανοητικής εργασίας, εφόσον η φύση των υπηρεσιών ή εργασιών αυτών είναι τέτοια, ώστε οι προδιαγραφές της Σύμβασης να μην είναι δυνατό να καθορίζονται με επαρκή ακρίβεια και για τον λόγο αυτόν να μην είναι εφικτή η ανάθεση της Σύμβασης με επιλογή της καλύτερης προσφοράς σύμφωνα με τους κανόνες που διέπουν τις Διαδικασίες Ανοικτού ή Κλειστού Τύπου.

δ) Στις Συμβάσεις Έργων , για τα έργα που εκτελούνται αποκλειστικά για σκοπούς έρευνας, δοκιμής ή τελειοποίησης και όχι για να εξασφαλίσουν την αποδοτικότητα ή την κάλυψη των δαπανών έρευνας και ανάπτυξης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΑΡΜΟΔΙΟΙ ΦΟΡΕΙΣ Σ.Δ.Ι.Τ.

4.1 Διυπουργική Επιτροπή

Με τον Ν. 3389/2005 συστήθει η (Διυπουργική Επιτροπή Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα) (ΔΕΣΔΙΤ). Η Διυπουργική Επιτροπή είναι κυβερνητικό όργανο η δε λειτουργία της διέπεται από τις διατάξεις του π.δ 63/2006 (ΦΕΚ 98 Α) (κυβέρνηση –κυβερνητικά όργανα) Η Διυπουργική Επιτροπή είναι όργανο που έχει επιφορτιστεί με την εξειδίκευση της κυβερνητικής πολιτικής για την εκτέλεση των έργων και την παροχή υπηρεσιών με την συμμετοχή των Ιδιωτικών κεφαλαίων.

Στις ΔΕΣΔΙΤ συμμετέχουν ως τακτικά μέλη ο Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών ,ο Υπουργός Ανάπτυξης, και ο Υπουργός Περιβάλλοντος Χωροταξίας και Δημόσιων Έργων. Σε έκτατο μέλος συμμετέχει ο Υπουργός ή Υπουργοί που εποπτεύουν κάθε έναν από τους Δημόσιους Φορείς, οι οποίοι προβλέπεται να συμμετάσχουν στην Σύμπραξη και να συμβληθούν στην Σύμβαση Σύμπραξης. Ο Υπουργός Οικονομίας και Οικονομικών προεδρεύει της ΔΕΣΔΙΤ , εποπτεύει το έργο της και έχει τη ευθύνη της υποβολής των σχετικών εισηγήσεων προς αυτήν.

Η λειτουργία της ΔΕΣΔΙΤ διέπεται από τις διατάξεις του άρθρου 59 του π.δ 63/2005 (ΦΕΚ 98) σύμφωνα με τις οποίες ο πρόεδρος της επιτροπής έχει την αρμοδιότητα σύγκληση της επιτροπής και καθορίζει την ημερησία διάταξη. Υπουργός μέλος της επιτροπής αναπληρώνεται σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος από τον οριζόμενο από αυτόν υφυπουργό.

Προβλέπεται περαιτέρω ότι στις διυπουργικές επιτροπές μπορεί να προσκληθούν και άλλοι υπουργοί , αναπληρωτές υπουργοί , υφυπουργοί, και υπηρεσιακοί παράγοντες εφόσον συζητούνται θέματα της ειδικότητας τους. Οι διυπουργικές επιτροπές μπορούν για διευκόλυνση των έργων να ζητούν πληροφορίες και στοιχεία από τους αρμόδιους φορείς και υπηρεσίες οι οποίες οφείλουν να τις παρέχουν εγκαίρως. Κατά τις συνεδριάσεις των Διυπουργικών Επιτροπών τηρούνται πρακτικά. Στις αρμοδιότητες της ΔΕΣΔΙΤ εμπίπτουν :

α) η έγκριση της υπαγωγής συμπράξεων στις διατάξεις του Ν. 3389/2005
β) η ανάκληση τέτοιων εγκρίσεων σε περίπτωση που οι δημόσιοι φορείς που έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του παραπάνω νόμου δεν τηρούν τις υποχρεώσεις τους να :

- ακολουθούν τις υποδείξεις της ΕΓΣΔΙΤ , ως προς την διαδικασία ανάθεσης
- επεξεργάζεται κάθε κείμενο που συσχετίζεται με την διαδικασία ανάθεση (τεύχη δημοπράτησης , ειδική και τεχνική συγγραφή των υποχρεώσεων , πρόσκληση υποβολής προσφορών ,σχέδιο σύμβασης) σύμφωνα με τις οδηγίες , τροποποιήσεις και αλλαγές που εισηγείται η ΔΕΣΔΙΤ στην οποία και κοινοποιούνται πριν την διανομή ή την δημοσίευση όλα τα κείμενα και η αλληλογραφία που αφορούν στην διαδικασία ανάθεσης και
- μεριμνούν για την συμμετοχή εκπροσώπου της ΕΓΣΔΙΤ στις επιτροπές αξιολόγησης ή και άλλα όργανα που συνιστώνται στα πλαίσια της Διαδικασίας Ανάθεσης για την επιλογή του Ιδιωτικού Φορέα που θα συμμετέχει στην Σύμπραξη.

γ) η απόφαση για την ένταξη στο Πρόγραμμα Δημόσιων Επενδύσεων του καταβλητέου στους ιδιωτικούς φορείς ανταλλάγματος

- δ) η απόφαση για την συμμετοχή ή μη του Δημοσίου στην χρηματοδότηση της κατασκευής των έργων ή της παροχής των υπηρεσιών που αποτελούν το αντικείμενο της Σύμβασης
- ε) η λήψη κάθε άλλης συναφούς απόφασης.

Κατά την πρώτη Συνεδρίαση της 25.1.2006 η ΔΕΣΔΙΤ αποφάσισε ότι για κάθε έργο ή υπηρεσία των οποίων θα εγκρίνει την υπαγωγή στις διατάξεις του Ν. 3389/2005 θα εγκρίνει και την χρηματοδότηση των δαπανών των εξωτερικών συμβούλων (χρηματοοικονομικών , νομικών , τεχνικών και άλλων) όπου η εμπλοκή τους σύμφωνα με την διεθνή πρακτική και λόγω της πολυπλοκότητας των έργων των ΣΔΙΤ κρίνεται απαραίτητη. Οι σύμβουλοι αυτοί επιβιβάζονται τις Αναθέτουσες Αρχές κατά την σύνταξη των τευχών προκήρυξης των διαγωνισμών κατά την διαδικασία αξιολόγησης των προσφορών των ιδιωτικών φορέων κατά την σύνταξη των συμβατικών κειμένων αλλά και μεταφέρουν τεχνογνωσία προς τις Αναθέτουσες Αρχές ως προς την παρακολούθηση υλοποίησης του συμβατικού αντικείμενου και εξασφάλιση της ποιότητας τους.

4.2 Ειδική Γραμματεία ΣΔΙΤ

Η Ειδική Γραμματεία Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα (ΕΓΣΔΙΤ) συνεστήθη στο Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών με το άρθρο 4 του Ν. 3389/2005. Η σύσταση της ΕΓΣΔΙΤ ακολουθεί τα πρότυπα αντιστοιχών μονάδων που λειτουργού σε άλλα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (π.χ Μεγάλη Βρετανία , Γαλλία , Πορτογαλία). Οι υπηρεσίες αυτές στις περισσότερες περιπτώσεις λειτουργούν στο πλαίσιο του Υπουργείου Οικονομικών της οικίας χώρας και σκοπός τους είναι η προώθηση του θεσμού των Συμπράξεων μέσω της υποστήριξης των εμπλεκόμενων Δημόσιων και Ιδιωτικών Φορέων κατά την επιλογή , ανάθεση και εκτέλεση των Συμβάσεων Σύμπραξης.

Σκοπός της ΕΓΣΔΙΤ είναι η επικουρία της ΔΕΣΔΙΤ ΚΑΙ ΤΩΝ Δημόσιων Φορέων και έργο της είναι :

- α) ο εντοπισμός των έργων η υπηρεσιών που μπορούν να εκτελεστούν ή να παράσχουν μέσω Συμπράξεων και να υπαχθούν στις διατάξεις του Ν. 3389/2005,
- β) η εν γένει προώθηση της εκτέλεσης έργων ή της παροχής υπηρεσιών μέσω του θεσμού των Συμπράξεων,
- γ) η διευκόλυνση και υποστήριξη των Δημόσιων Φορέων στο πλαίσιο των Διαδικασιών Ανάθεσης που προβλέπεται στο Ν. 3389/2005 για την επιλογή των Ιδιωτικών Φορέων που θα αναλάβουν την εκτέλεση των έργων ή την παροχή υπηρεσιών στα πλαίσια των Συμπράξεων,
- δ) η παρακολούθηση της υλοποίησης των Συμβάσεων Σύμπραξης , η τακτική ενημέρωση της ΔΕΣΔΙΤ και η επεξεργασία και υποβολή εισηγήσεων για την αντιμετώπιση τυχόν προβλημάτων και
- ε) η σύνταξη ετήσιας έκθεσης και η παρουσίαση της στην αρμόδια επιτροπή της βουλής.

Η ΕΓΣΔΙΤ έχει εξοπλισθεί με αρμοδιότητες που της επιτρέπουν να παρέχει ουσιαστική συνδρομή στη Διυπουργική Επιτροπή ΣΔΙΤ. Αν και η αποφασιστική αρμοδιότητα για την υπαγωγή ή μη στις διατάξεις του νόμου 3389/2005 παραμένει

στη Διυπουργική Επιτροπή , η ΕΓΣΔΙΤ, ως αποδέκτης της σχετικής πληροφόρησης έχει την πρωτοβουλία της κίνησης και του συντονισμού της διαδικασίας αυτής.

Συγκεκριμένα η ΕΓΣΔΙΤ έχει την αρμοδιότητα της κατάρτισης και συμπλήρωσης του «Καταλόγου των Προτεινόμενων Συμπράξεων»μ, των σχετικών κοινοποιήσεων στους ενδιαφερόμενους φορείς προκειμένου αυτοί να προβούν σε υποβολή αίτησης προς την Διυπουργική Επιτροπή. Πιο συγκεκριμένα η ΕΓΣΔΙΤ μπορεί :

α) να ζητά και να λαμβάνει στοιχεία σχετικά με έργο η υπηρεσίες, την εκτέλεση ή την παροχή των οποίων προωθούν ή σχεδιάζουν Δημόσιοι Φορείς,

β) να ζητά και να λαμβάνει από οποιοδήποτε Δημόσιο η Ιδιωτικό Φορέα κάθε πληροφορία ή στοιχείο που απαιτείται για να διαγνωσθεί, εάν η εκτέλεση ενός έργου ή παροχή μιας υπηρεσίας μπορεί να πραγματοποιηθεί μέσω της Σύμπραξης Δημόσιων και Ιδιωτικών Φορέων σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού,

γ) να επεξεργάζεται τα στοιχεία που λαμβάνει από επαγγελματικούς και επιχειρηματικούς φορείς, όπως ενδεικτικά από την Ελληνική Ένωση Τραπεζών, το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας, το Οικονομικό Επιμελητήριο της Ελλάδος και τον Σύνδεσμο Εργοληπτικών Εταιριών,

δ) να μελετά ολοκληρωμένες προτάσεις που επεξεργάζονται Δημόσιοι ή Ιδιωτικοί Φορείς για την εκτέλεση έργων ή παροχή υπηρεσιών ή να καλεί Δημόσιους ή Ιδιωτικούς Φορείς να επεξεργασθούν τέτοιες περιπτώσεις και να παρέχει σε αυτούς κάθε εύλογη συνδρομή,

ε) σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών αλλά και τις αρμόδιες υπηρεσίες των εμπλεκόμενων Δημόσιων Φορέων να παρακολουθεί το σύνολο των οικονομικών υποχρεώσεων που αναλαμβάνουν οι Δημόσιοι Φορείς, ιδιαίτερα την μελλοντική επιβάρυνση που προκύπτει ή μπορεί να προκύψει για το Πρόγραμμα Δημόσιων Επενδύσεων από τις πληρωμές που διενεργούνται για Συμπράξεις που έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του Ν. 3389/2005,

στ) να συντάσσει και να διανέμει έντυπο υλικό με πληροφορίες και οδηγίες σχετικά με τις Συμπράξεις και τους σκοπούς που αυτές εξυπηρετούν, τις διεθνώς διαδεδομένες μεθόδους εφαρμογής τους και τις διατάξεις του Ν. 3389/2005,

ζ) να τυποποιεί έγγραφα που μπορούν να χρησιμεύσουν για τις ανάγκες των διαδικασιών ανάθεσης όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 8 του Ν. 3389/2005,

η) να τυποποιεί κάθε είδους Συμβάσεις Σύμπραξης ή παρεπόμενα σύμφωνα προς το σκοπό της διευκόλυνσης των Δημόσιων ή Ιδιωτικών Φορέων στη διαμόρφωση των όρων των Συμβάσεων Σύμπραξης,

θ) να υποβάλλει στη ΔΕΣΔΙΤ κρατήσεις για την βελτίωση του νομοθετικού πλαισίου των Συμπράξεων,

ι) να συντονίζει την εκπόνηση των μελετών και την εν γένει παροχή υποβοηθητικών του έργου της υπηρεσιών σε πρόσωπα που προσλαμβάνονται σύμφωνα με τα οριζόμενα στις διατάξεις της παραγράφου 4 του άρθρου 6 του Ν. 3389/2005.

4.3 Δημόσιοι φορείς που συμμετέχουν σε μια Σύμπραξη

Ως Δημόσιοι φορείς, για τις ανάγκες εφαρμογής του Ν. 3389/2005 νοούνται

- α) Το Ελληνικό Δημόσιο ,
- β) οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης,
- γ) τα νομικά πρόσωπα δημόσιου δικαίου και
- δ) οι ανώνυμες εταιρίες των οποίων το σύνολο του μετοχικού κεφαλαίου ανήκει στους ανώτερους φορείς δηλαδή στο Ελληνικό Δημόσιο , σε οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης ή σε νομικό πρόσωπο δημόσιου δικαίου ή σε άλλη ή άλλες ανώνυμες εταιρίες που υπάγονται στην παρούσα περίπτωση.

Από μια απλή αντιπαραβολή του ανωτέρου ορισμού με τους ορισμούς της Αναθέτουσας Αρχής που περιλαμβάνεται στις κοινοτικές οδηγίες (βλ. για παράδειγμα την 10/2004/ΕΚ) προκύπτει ότι οι Δημόσιος Φορέας του Ν. 3389/2005 είναι πιο περιορισμένος από τον ορισμό της Αναθέτουσας Αρχής. Για παράδειγμα ενώ η Αναθέτουσα Αρχή μπορεί να είναι μια ανώνυμη εταιρία της οποίας η πλειοψηφία των μετόχων της να ανήκει στο Ελληνικό Δημόσιο ή ΟΤΑ ή ν.π.δ.δ, η ίδια εταιρία δεν μπορεί να νοηθεί παρά ως Ιδιωτικός Φορέας κατά την έννοια του Ν. 3389/2005.

Περαιτέρω οι ανωτέρω Δημόσιοι Φορείς θα πρέπει, βάσει διάταξης του νόμου, του καταστατικού τους ή σύμβασης , να έχουν την αρμοδιότητα εκτέλεσης των έργων ή ανάθεσης των υπηρεσιών που αποτελούν το αντικείμενο της Σύμβασης Σύμπραξης.

4.4 Ιδιωτικοί Φορείς που συμμετέχουν σε μια Σύμπραξη

Ιδιωτικοί Φορείς , μπορεί να είναι κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο εξαιρουμένων των προσώπων που ορίζονται από τον Ν. 3389/2005 ως Δημόσιοι Φορείς.

Δεδομένου ότι οι Συμβάσεις Σύμπραξης είναι πολυετούς διάρκειας και το αντικείμενο τους σημαντικό , οι τράπεζες που χρηματοδοτούν τους Ιδιωτικούς Φορείς , προτιμούν να συναλλάσσονται με ανώνυμες εταιρίες οι οποίες έχουν συσταθεί ειδικώς , αποκλειστικώς και μόνον για την επίτευξη του συγκεκριμένου σκοπού της Σύμπραξης και δεν βαρύνονται με άλλες υποχρεώσεις εκτός αυτών που σχετίζονται με την υλοποίηση του αντικειμένου της Σύμπραξης. Η πρακτική αυτή ακολουθείται παγίως στο πλαίσιο εκτέλεση έργων με παραχώρηση στην Ελλάδα αλλά και με Σύμπραξη διεθνώς.

Προκειμένου λοιπόν να συμμετάσχουν σε Σύμβαση Σύμπραξης ή σε παρεπόμενο σύμφωνο (δηλαδή σε παρεπόμενες της Σύμβασης Σύμπραξης, συμβάσεις που συνάπτουν οι ιδιωτικοί φορείς με τρίτους π.χ δανειοδοτικές ή χρηματοδοτικές συμβάσεις) , οι Ιδιωτικοί φορείς οφείλουν να συστήσουν (Ανώνυμη Εταιρία Ειδικού Σκοπού). Οι ανώνυμες εταιρίες ειδικού σκοπού λειτουργούν σύμφωνα με τις διατάξεις του κ.ν 2190/1920 (Περί Ανωνύμων Εταιριών).

- Ποιοι μπορεί να είναι οι μέτοχοι της Εταιρίας Ειδικού Σκοπού; Υπό ποιες προϋποθέσεις μπορούν να μεταβιβασθούν οι μετοχές της Εταιρίας Ειδικού Σκοπού;

Μέτοχοι αυτής της Εταιρίας Ειδικού Σκοπού μπορούν να είναι μόνο Ιδιωτικοί Φορείς.

Με σκοπό την αποτροπή της εισόδου στη Σύμπραξη προσώπων που δεν έχουν αξιολογηθεί και επιλεγεί μέσω των διαδικασιών ανάθεσης του Ν. 3389/2005 και της εξόδου του επιλεγέντος Ιδιωτικού Φορέα, κρίθηκε σκόπιμο να μην επιτρέπεται η ελεύθερη πώληση των μετοχών της Εταιρίας και η συνέπεια αυτής –(έξοδος) των μετόχων από την μετοχική της σύνθεση. Έτσι ορίστηκε στο νόμο ότι για την απόκτηση μετοχών της Εταιρίας Ειδικού Σκοπού εξωχρηματιστηριακά απαιτείται η εγγραφή συναίνεση του Δημόσιου Φορέα , εφόσον αυτή λαμβάνει χώρα πριν από

την έναρξη λειτουργίας του έργου ή την έναρξη παροχής των υπηρεσιών. Οι ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις για την παροχή της συναίνεσης αυτής καθορίζονται στην Σύμβαση Σύμπραξης. Περαιτέρω για την εισαγωγή των μετοχών της Εταιρίας Ειδικού Σκοπού σε ελληνική ή αλλοδαπή οργανωμένη αγορά κινητών αξιών και για την έκδοση ανταλλάξιμου ομολογιακού δανείου ή ομολογιακό δανείου μετατρέψιμου σε μετοχές, απαιτείται υποχρεωτικά προηγούμενη εγκριτική απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών και την κατά περίπτωση συναρμόδιων Υπουργών.

Εγγραφή συναίνεση του Δημόσιου Φορέα απαιτείται προκειμένου να επιχειρηθούν έγκυρα:

α) κάθε πράξη με την οποία μεταβιβάζονται τα δικαιώματα ψήφου επί μετοχών της Εταιρίας Ειδικού Σκοπού, εφόσον αυτές λαμβάνουν χώρα πριν από την έναρξη λειτουργίας του έργου ή την έναρξη παροχής υπηρεσιών,

β) αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου ή τροποποίηση του καταστατικού της Εταιρίας Ειδικού Σκοπού εκτός από αυτές που είναι υποχρεωτικές από την Σύμβαση Σύμπραξης ή τη παρεπόμενη Σύμβαση ή το νόμο,

γ) έκδοση ομολογιακού δανείου,

δ) οποιασδήποτε μορφής συγχώνευσης , διάσπασης , απορρόφησης ή άλλος εταιρικός μετασχηματισμός της Εταιρίας Ειδικού Σκοπού.

➤ Προβλέπονται φορολογικές ελαφρύνσεις υπέρ των Ιδιωτικών Φορέων.

Οι Εταιρίες Ειδικού Σκοπού απαλλάσσονται από τον φόρο εισοδήματος επί των δεδουλευμένων τόκων μέχρι του χρόνου έναρξης εκμετάλλευσης. Η απαλλαγή αυτή σκοπό έχει αφενός να ενισχύσει την οικονομική ευρωστία της Εταιρίας Ειδικού Σκοπού και αφετέρου να βελτιώσει τα οικονομικά των έργων και ανάλογα της ανάγκης δανεισμού.

Το πιστωτικό υπόλοιπο ΦΠΑ επιστρέφεται σε τρίτους οι οποίοι συναλλάσσονται με την Εταιρία Ειδικού Σκοπού για την εκτέλεση έργων ή την παροχή υπηρεσιών μέσα σε ενενήντα μέρες από την υποβολή της σχετικής αίτησης τους. Σε περίπτωση υπέρβασης της προθεσμίας αυτής οφείλεται τόκος υπερημερίας επί των προς επιστροφή ποσών.

Οι τυχόν συσσωρευμένες ζημιές της Εταιρίας Ειδικού Σκοπού επιτρέπεται να μεταφέρονται προς συμψηφισμό με τα φορολογητέα κέρδη των δέκα επόμενων χρήσεων. Με την ρύθμιση αυτή επιδιώκεται αντιμετώπιση των ζημιών που εύλογα δημιουργούνται κατά την περίοδο κατασκευής του έργου ή κατά τα πρώτα χρόνια λειτουργίας του (λόγω του συνήθως μεγάλου κόστους κατασκευής και το κατά κανόνα συμπιεσμένου ανταλλάγματός χωρίς τους ισχύοντες περιορισμούς για τον συμψηφισμό)

4.5 Διαδικασία υποβολής μιας πρότασης στην ειδική Γραμματεία ΣΔΙΤ για επαγωγή μιας υπηρεσίας ή ενός έργου στο σύστημα των Συμπράξεων

Ο Δημόσιος φορέας κατά την υποβολή της πρότασης Σύμπραξης στην ΕΓΣΔΙΤ και προκειμένου η τελευταία να την αξιολογήσει και να κρίνει εάν η εκτέλεσή του συγκεκριμένου έργου ή η παροχή της συγκεκριμένης υπηρεσίας μπορεί να

υλοποιηθεί μέσω Σύμπραξης, οφείλει να προσκομίσει στοιχεία του έργου της ή της υπηρεσίας που αποτελεί το αντικείμενο της Σύμπραξης, όπως ενδεικτικά :

- Παρουσίαση αναθέτουσας αρχής.
- Αναλυτική περιγραφή του έργου ή της υπηρεσίας που αποτελεί το αντικείμενο της Σύμπραξης.
- Τεχνικά χαρακτηριστικά αντικείμενου Σύμπραξης και χρονοδιάγραμμα υλοποίησης του.
- Παρουσίαση προτεινόμενης μορφής Σύμπραξης, η αποτελεί συνδυασμό των παρακάτω:
 - Μελέτη
 - Κατασκευή
 - Χρηματοδότηση
 - Συντήρηση
 - Λειτουργία
 - Εκμετάλλευση
- Ενδεικτικό προϋπολογισμό εκτέλεσης έργου ή υπηρεσίας καθώς και ανάλυση του προϋπολογισμού αυτού ανάλογα με την προτεινόμενη μορφή Σύμπραξης.
- Κοινωνικοοικονομικά κριτήρια που τεκμηριώνουν την αναγκαιότητα υλοποίησης της προτεινόμενης Σύμπραξης
- Ανταποδοτικότητα αντικείμενου Σύμπραξης για τον Ιδιωτικό Φορέα Ανταποδοτικά έργα ή υπηρεσίες
 - σχέδιο εκμετάλλευσης αντικείμενου Σύμπραξης,
 - στοιχεία ζήτησης,
 - ανταγωνισμός,
 - προβλεπόμενα έσοδα και έξοδα,
 - προβλεπόμενες οικονομικές καταστάσεις φορέα εκμετάλλευσης αντικείμενου Σύμπραξης,
 - βασικό σενάριο,
 - εναλλακτικά σενάρια,
 - ενδεικτικοί όροι χρηματοδότησης Ιδιωτικού Φορέα,
 - ενδεχόμενη συμβολή Δημοσίου στην εξασφάλιση της χρηματοδοτησιμότητας της προτεινόμενης Σύμπραξης από τον Ιδιωτικό Φορέα ,

Έργα ή υπηρεσίες μη ανταποδοτικές ή περιορισμένης ανταποδοτικότητας.

- Τεκμηρίωση έλλειψης ή περιορισμένης ανταποδοτικότητας,
- Ιστορικό στοιχείο χρηματοδότησης Φορέα από το δημόσιο προϋπολογισμό και κατανομή τους σε σχέση με το αντικείμενο της Σύμπραξης, προβλεπόμενες μελλοντικές ανάγκες χρηματοδότησης αναθέτουσας αρχής από το δημόσιο προϋπολογισμό για το αντικείμενο της Σύμπραξης.
- Νομικά θέματα που σχετίζονται με την υλοποίηση του έργου ή της υπηρεσίας
- Χρονοδιάγραμμα εκτέλεσης ενεργειών αναθέτουσας αρχής.

Η Ειδική Γραμματεία, αφού συγκεντρώσει όλες τις πληροφορίες που κρίνει απαραίτητες μελετά την πρόταση του Δημόσιου Φορέα αξιολογεί κατά πόσο αυτή μπορεί να υλοποιηθεί ως Σύμπραξη και να υπαχθεί στις διατάξεις του Ν. 3389/2005. Σε περίπτωση που η πρόταση αξιολογείται θετικά , όπως αρχικά είχε κατατεθεί ή όπως τελικά διαμορφώθηκε κατόπιν αναγκαίων τροποποιήσεων , η Ειδική Γραμματεία την περιλαμβάνει στον (Κατάλογο των Προτεινόμενων Συμπράξεων) και συντάσσει συνοπτική αιτιολογική έκθεση. Η Ειδική Γραμματεία γνωστοποιεί στο

Δημόσιο Φορέα την συμπερίληψη της πρότασης του στον (Κατάλογο Προτεινόμενων Συμπράξεων) και τον καλεί εντός διμήνου να καταθέσει στη Διυπουργική Επιτροπή (Αίτηση Υπαγωγής) της συγκεκριμένης Σύμπραξης στο Ν.3389/2005.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

Σ.Δ.Ι.Τ. ΣΤΟΝ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΧΩΡΟ

5.1 Η πορεία των έργων ΣΔΙΤ στην Ελλάδα μέχρι σήμερα

Μέχρι σήμερα έχουν εγκριθεί έργα συνολικού προϋπολογισμού 2,5 δισ. Ευρώ (βλ. Πίνακα 2). Για αυτά έχει ανακοινωθεί και το "ημερολόγιο" των διαγωνισμών που θα διεξαχθούν τόσο για την εξεύρεση των συμβούλων, όσο και για την οριστικοποίηση των κοινοπραξιών που θα αναλάβουν τη δημιουργία τους.

Το υπουργείο Οικονομίας εκτιμά ότι έως το τέλος του 2007 είναι πιθανόν να έχουν προκηρυχθεί οι διαγωνισμοί για την επιλογή αναδόχων για έργα που ο προϋπολογισμός τους μπορεί να ανέλθει έως και τα 650 εκατ. ευρώ. Σταδιακά και εντός της προσεχούς διετίας και τα υπόλοιπα έργα, από το σύνολο των έργων προϋπολογισμού 2,5 δισ. ευρώ που έχουν εγκριθεί από την κυβέρνηση, πρόκειται να λάβουν το δρόμο των προκηρύξεων. Για την έναρξη της κατασκευής των πρώτων έργων απαιτούνται ακόμα αρκετοί μήνες. Σύμφωνα με εκτιμήσεις της ειδικής γραμματείας ΣΔΙΤ, από την προκήρυξη του διαγωνισμού μέχρι την υπογραφή της σύμβασης και την εγκατάσταση του αναδόχου θα μεσολαβήσει, στην καλύτερη περίπτωση, διάστημα 9 έως 12 μηνών. Από το σημείο αυτό και ύστερα, η διεθνής εμπειρία έχει δείξει, ότι τα συγκεκριμένα έργα κατασκευάζονται ταχύτατα, αφού ο ανάδοχος αρχίζει να πληρώνεται από τη στιγμή που η υποδομή θα είναι διαθέσιμη προς χρήση.

Εκτιμήσεις της ειδικής γραμματείας Σ.Δ.Ι.Τ. αναφέρουν ότι οι πρώτες κατασκευαστικές εργασίες για τέσσερα τουλάχιστον έργα έχουν ξεκινήσει στις αρχές του 2008. Στην κορυφή της λίστας έναρξης υλοποίησης βρίσκονται τα έργα της κατασκευής των επτά πυροσβεστικών σταθμών στην περιφέρεια και της ανακατασκευής εσωτερικών χώρων του Κλειστού Γυμναστηρίου στο Ολυμπιακό Συγκρότημα Φαλήρου για τη δημιουργία διεθνούς συνεδριακού κέντρου.

Πέραν των ήδη εγκεκριμένων έργων, εξετάζεται η ένταξη και νέων έργων τα οποία θα έχουν και ανταποδοτικό χαρακτήρα. Αρμόδιοι φορείς, κυρίως ΟΤΑ, έχουν υποβάλλει προτάσεις για τη σύμπραξη δημοσίου και ιδιωτικού τομέα για τη διαχείριση απορριμμάτων, με κάλυψη του κόστους μέσω των τελών που καταβάλλουν οι δημότες. Μέχρι στιγμής τα εγκεκριμένα έργα ΣΔΙΤ είναι μη ανταποδοτικά, δηλαδή αποπληρώνονται σταδιακά από το Δημόσιο χωρίς να επιβαρύνεται ο τελικός χρήστης.

Πίνακας 2: Εγκεκριμένα έργα ΣΔΙΤ

ΤΟΜΕΑΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	ΑΝΑΘΕΤΟΥΣΑ ΑΡΧΗ	ΈΡΓΟ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ (ΣΕ ΕΚΑΤ. ΕΥΡΩ)
Εκπαίδευση	Ο.Σ.Κ.	Κατασκευή και συντήρηση 27 σχολικών μονάδων στην Αττική	180
		Κατασκευή και συντήρηση 31 σχολικών μονάδων στην Κεντρική Μακεδονία	140
		Κατασκευή και συντήρηση 23 σχολικών μονάδων στην Ανατολική Μακεδονία, τη Θράκη την Ήπειρο και τα νησιά του Ιονίου	76
	Δ.Ε.Π.Π.	Κατασκευή και συντήρηση 6 κτιριακών υποδομών του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου	100
Υγεία	ΔΕΠΑΝΟΜ Α.Ε.	Υλοποίηση του νέου ογκολογικού νοσοκομείου Θεσσαλονίκης	396
		Υλοποίηση του νέου παιδιατρικού νοσοκομείου Θεσσαλονίκης	389
		Υλοποίηση του νέου Γενικού Νοσοκομείου Πρέβεζας	131
Στέγαση Δημόσιων Υπηρεσιών	ΚΕΔ Α.Ε.	Κατασκευή και συντήρηση 7 πυροσβεστικών σταθμών	38
		Κατασκευή και συντήρηση 11 κτιρίων της ΕΛ.ΑΣ.	149
		Τεχνική διαχείριση 4 κτιρίων της ΕΛ.ΑΣ.	36
		Κατασκευή και συντήρηση 5 διοικητηρίων Νομαρχιών και Περιφερειών σε Πάτρα, Κόρινθο, Λαμία, Τρίκαλα και Ιωάννινα	135
Δικαιοσύνη	ΘΕΜΙΣ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΙΚΗ ΑΕ	Κατασκευή και συντήρηση 3 νέων καταστημάτων κράτησης σε Θεσσαλονίκη, Βόλο και Κόρινθο	238
		Κατασκευή και συντήρηση 2 νέων δικαστικών μεγάρων σε Πάτρα και Ηράκλειο	120
Τουρισμός	Γενική Γραμματεία Ολυμπιακής Αξιοποίησης	Μετασκευή Ολυμπιακού Κέντρου Φαλήρου (ΤΑΕ ΚΩΟ ΔΟ) σε διεθνές συνεδριακό κέντρο	65
Λιμενικές υποδομές	Υπουργείο εμπορικής ναυτιλίας	Εγκατάσταση και λειτουργία συστημάτων ασφαλείας σε 12 λιμάνια της χώρας	342

(Πηγή: Ειδική Γραμματεία Σ.Δ.Ι.Τ. (<http://www.sdit.mnec.gr/el/projects/>))

Πέραν των ήδη εγκεκριμένων έργων, εξετάζεται η ένταξη και νέων έργων τα οποία θα έχουν και ανταποδοτικό χαρακτήρα. Αρμόδιοι φορείς, κυρίως ΟΤΑ, έχουν υποβάλλει προτάσεις για τη σύμπραξη δημοσίου και ιδιωτικού τομέα για τη διαχείριση απορριμμάτων, με κάλυψη του κόστους μέσω των τελών που καταβάλλουν οι δημότες. Μέχρι στιγμής τα εγκεκριμένα έργα ΣΔΙΤ είναι μη ανταποδοτικά, δηλαδή αποπληρώνονται σταδιακά από το Δημόσιο χωρίς να επιβαρύνεται ο τελικός χρήστης.

Το σύνολο σχεδόν των εγκεκριμένων έργων που περιλαμβάνονται στον Πίνακα 2 δεν αφορούν σε ΤΠΕ. Ωστόσο το αντικείμενο της ΣΔΙΤ που αφορά στην εγκατάσταση και λειτουργία συστημάτων ασφαλείας στους 12 λιμένες της χώρας έχει ισχυρό πληροφοριακό περιεχόμενο. Με δεδομένη, την υποχρέωση συμμόρφωσης των λιμένων και των λιμενικών εγκαταστάσεων με την εθνική νομοθεσία και τους νέους ευρωπαϊκούς και διεθνείς κανονισμούς, σκοπός της σύμπραξης αυτής, είναι η διασφάλιση συνθηκών ασφαλείας στις παραπάνω λιμενικές εγκαταστάσεις με τη λειτουργία συστημάτων ασφαλείας που ανταποκρίνονται στις νέες απαιτήσεις. Καθ' όλη τη διάρκεια της σύμπραξης, η οποία θα είναι 8 χρόνια από την έναρξη της λειτουργίας των συστημάτων ασφαλείας, θα αναβαθμισθούν τα παρεχόμενα επίπεδα ασφάλειας και θα επιτευχθεί ταχύτερη και αμεσότερη κινητοποίηση και συντονισμός του μηχανισμού ασφαλείας των λιμένων σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης, μέσα από τον καθορισμό υψηλών προδιαγραφών απόδοσης και διαθεσιμότητας, καθώς η τήρησή τους θα αποτελεί βασική παράμετρο για την αποπληρωμή του Ιδιωτικού Φορέα που θα επιλεγεί. Η επιλογή της συμβατικής περιόδου των οκτώ χρόνων έγινε με στόχο τη μείωση του κινδύνου που αναλαμβάνει ο Δημόσιος Τομέας όσον αφορά αφενός στην πιθανότητα τροποποίησης της ευρωπαϊκής και διεθνούς νομοθεσίας σχετικά με τις απαιτήσεις ασφαλείας των λιμενικών εγκαταστάσεων και αφετέρου στην απαξίωση των συστημάτων ασφαλείας λόγω των τεχνολογικών εξελίξεων στο χώρο αυτό.

Αυτή τη στιγμή, αξιολογούνται από τις αρμόδιες υπηρεσίες του υπουργείου Οικονομίας δημόσια έργα συνολικού προϋπολογισμού 500 εκατ. ευρώ, τα οποία προβλέπεται ότι θα υλοποιηθούν με τη μέθοδο των Συμπράξεων Δημοσίου και Ιδιωτικού Τομέα. Στόχος της διαδικασίας αυτής είναι να οριστικοποιηθεί η λίστα εκείνων που θα προωθηθούν προς εγκρίθηκαν στη συνεδρίαση της Διυπουργικής Επιτροπής ΣΔΙΤ, στα μέσα Ιουλίου 2007.

Με την έγκριση των νέων αυτών έργων, ο συνολικός προϋπολογισμός των δημοσίων έργων που θα υλοποιηθούν μέσω των ΣΔΙΤ τα επόμενα χρόνια θα ανέλθει σε 2,9 δισ. ευρώ περίπου. Δύο από αυτά προβλέπεται ότι θα έχουν ανταποδοτικό χαρακτήρα, δηλαδή μέρος του κόστους θα καλυφθεί από τους ιδιώτες που θα πληρώνουν για τη χρήση τους. Πρόκειται για ένα έργο που προβλέπει την κατασκευή κέντρου διαχείρισης απορριμμάτων στην περιφέρεια της

Κεντρικής Μακεδονίας και για ένα ακόμη έργο που προβλέπει την κατασκευή μονάδας βιολογικού καθαρισμού στη Ραφήνα (μέρος του κόστους ή όλο το κόστος θα καλυφθεί από τις πληρωμές των δημοτών που θα κάνουν χρήση της συγκεκριμένης υπηρεσίας).

Τα δύο αυτά έργα αποτελούν τα πρώτα έργα ανταποδοτικού χαρακτήρα που θα προωθηθούν στο πλαίσιο των ΣΔΙΤ, καθώς το σύνολο των έργων προϋπολογισμού 2,5 δισ. ευρώ, που έχουν ήδη λάβει το «πράσινο φως», θα αποπληρωθούν από το δημόσιο με την καταβολή δόσεων στο βάθος χρόνου που προβλέπεται από την κάθε σύμβαση.

Η επιλογή του σχήματος ΣΔΙΤ που θα ακολουθηθεί εξαρτάται τόσο από τη φύση του υπό υλοποίηση έργου ή υπηρεσίας, όσο και από την απόφαση των ίδιων των φορέων του δημοσίου για το μέγεθος της εμπλοκής των ιδιωτών σε αυτή. Σε κάθε περίπτωση όμως η απόφαση για την εμπλοκή αυτή θα πρέπει να σχετίζεται με τη βέλτιστη κατανομή σε δημόσιο και ιδιώτες κάθε είδους κινδύνου που σχετίζεται με την υλοποίηση της σύμπραξης. Η ανάληψή τους από το μέρος εκείνο που είναι σε θέση να τους διαχειριστεί καλύτερα αποτελεί το κομβικό σημείο επιτυχίας μίας σύμπραξης.

5.2 ΣΔΙΤ και Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Όπως είδαμε παραπάνω, οι ΣΔΙΤ απολαμβάνουν τελευταία μια συνεχώς διευρυμένη εφαρμογή στην ευρωπαϊκή αγορά, περιλαμβανομένων και των νέων χωρών-μελών της Ε.Ε. Μία από τις εφαρμογές τους αφορά μορφές συνεργασίας ιδιωτών επενδυτών με τις δημόσιες αρχές, στις οποίες ανήκουν και οι αρχές της τοπικής αυτοδιοίκησης, ώστε να εξασφαλιστεί κάποιο μέρος ή το σύνολο της χρηματοδότησης για την κατασκευή, ανακαίνιση, διαχείριση, συντήρηση μιας υποδομής και την παροχή μιας υπηρεσίας σε διάφορους τομείς.

Οι δυνατότητες εφαρμογής Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα από τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης δεν αφορούν απαραίτητα την υλοποίηση των λεγομένων μεγάλων έργων υποδομής, αλλά περισσότερο την ανάπτυξη συνεργιών για την παροχή υπηρεσιών τοπικού ή περιφερειακού χαρακτήρα σε κλάδους όπου είτε παρουσιάζεται υστέρηση τεχνογνωσίας ή διαθέσιμων πόρων είτε αναμένεται μεγαλύτερη εν τέλει ανταποδοτικότητα και για τον ίδιο τον ΟΤΑ. Η κατασκευή και λειτουργία ενός δημοτικού χώρου στάθμευσης μπορεί π.χ. να αποτελέσει αντικείμενο ΣΔΙΤ εξίσου με τη μηχανοργάνωση μιας δημόσιας υπηρεσίας, ή τη διαχείριση δικτύων κοινής ωφελείας.

Οι ΟΤΑ διαθέτουν εξ ορισμού μεγαλύτερη ευελιξία διοίκησης, συνεπώς, με την απαιτούμενη πολιτική βούληση και τον κατάλληλο συντονισμό, έχουν τη δυνατότητα υπέρβασης γραφειοκρατικών αγκυλώσεων, καθώς και εφαρμογής τεχνολογικών, διοικητικών ή άλλων καινοτομιών για την υλοποίηση ΣΔΙΤ. Η πιθανή συμμετοχή δε μελών των τοπικών κοινωνιών στις διαδικασίες που σχετίζονται με μια ΣΔΙΤ, είτε από την πλευρά της αναθέτουσας αρχής, είτε

του επενδυτή, είτε χρηματοδοτικών ή άλλων ιδρυμάτων, αποτελεί σημαντικό κριτήριο για την υιοθέτηση της μεθόδου και μπορεί να εξασφαλίσει την υψηλότερη κοινωνικοοικονομική αποδοτικότητα των συμπράξεων αυτών.

Οι ΣΔΙΤ μπορούν να εφαρμοστούν σε ένα ευρύ φάσμα δράσεων, που αφορούν στη μελέτη, την κατασκευή, τη χρηματοδότηση και τη λειτουργία των έργων και των υπηρεσιών αλλά και στην αξιοποίηση της δημοτικής περιουσίας.

Τα οφέλη που προκύπτουν για τους ΟΤΑ είναι σημαντικά και αναφέρονται στη συνέχεια:

- Η Τοπική Αυτοδιοίκηση εξασφαλίζει την πρόσβασή της σε ένα φάσμα ειδικοτήτων του ιδιωτικού τομέα που της επιτρέπει να παρέχει αποτελεσματικότερες και λιγότερο δαπανηρές υπηρεσίες. (την έγκαιρη και αποτελεσματική ολοκλήρωση των προγραμματισμένων έργων, τον έλεγχο και το περιορισμό του κόστους τους, την αποτελεσματική εποπτεία της εκτέλεσης των έργων).
- Ο ιδιωτικός τομέας αναλαμβάνει μία σειρά από κινδύνους, τους οποίους στο πλαίσιο μιας παραδοσιακής δημόσιας σύμβασης θα τους ανέλαμβανε αποκλειστικά η Τοπική Αυτοδιοίκηση.
- Η αποφυγή της επιβάρυνσης του δημοτικού χρέους και κατά συνέπεια των δημοτών.
- Η μετάγχιση της εμπειρίας και της τεχνογνωσίας των ιδιωτικών φορέων με την ταυτόχρονη αξιοποίηση των ανθρώπινων και οικονομικών πόρων των ΟΤΑ
- Η βελτίωση της ποιότητας υλοποίησης και της μεταγενέστερης διαχείρισης των έργων
- Η καλύτερη και αποτελεσματικότερη αξιοποίηση της περιουσίας τους, η οποία συχνά παραμένει ανεκμετάλλευτη, ελλείπει πόρων και τεχνογνωσίας.
- Η ταχύτερη ολοκλήρωση και απόδοση των έργων σε κοινή χρήση.
- Η απελευθέρωση πόρων για άλλα έργα και υπηρεσίες που δεν προσφέρονται για συμπράξεις με τον ιδιωτικό τομέα.

Η κινητικότητα για τις ΣΔΙΤ στην Αυτοδιοίκηση αποτυπώνεται κυρίως από το Πρόγραμμα «ΘΗΣΕΑΣ», το οποίο χρηματοδοτεί κατά κύριο λόγο την προσυμβατική διαδικασία των ΟΤΑ με τον ιδιωτικό τομέα, δηλαδή τις προκαταρκτικές μελέτες που αφορούν στην σκοπιμότητα χρήσης της συγκεκριμένης μεθόδου κατασκευής έργων ή παροχής υπηρεσιών, στα έξοδα της διαγωνιστικής διαδικασίας, στις διαδικασίες επιλογής ιδιωτών-επενδυτών, καθώς και στις διαδικασίες κατάρτισης συμβάσεων.

Στόχος των έργων προσυμβατικής διαδικασίας που υποστηρίζονται από το πρόγραμμα «ΘΗΣΕΑΣ» είναι να προετοιμαστούν οι ΟΤΑ, αλλά να ενεργοποιηθούν και οι τοπικές κοινωνίες

στην κατεύθυνση των έργων ΣΔΙΤ. Στην κατεύθυνση αυτή και στο βαθμό που η αξιολόγηση της Α' Φάσης καταδεικνύει στην αναθέτουσα αρχή ότι η αγορά ανταποκρίνεται στο αντικείμενο της Σ.Δ.Ι.Τ. και υπάρχουν τα εχέγγυα βιωσιμότητας, τότε μπορεί να ακολουθηθεί η σχετική διαδικασία του ν.3389/2005 για την υπαγωγή και χρηματοδότηση της προσυμβατικής διαδικασίας.

Σύμφωνα με το Πρόγραμμα «ΘΗΣΕΑΣ», κατηγορίες έργων/υπηρεσιών προς υλοποίηση με ΣΔΙΤ μπορούν να αποτελέσουν:

Υποπρόγραμμα 1: «Οργάνωση και ανάπτυξη των υπηρεσιών των ΟΤΑ»: μηχανοργάνωση ΟΤΑ, εφαρμογή τεχνολογιών πληροφορικής

Υποπρόγραμμα 2: «Ανάπτυξη της υπαίθρου, προώθηση της εταιρικής σχέσης πόλης και υπαίθρου και προστασία περιβάλλοντος»: Συγκοινωνιακά έργα, ύδρευση – αποχέτευση – επεξεργασία λυμάτων, διαχείριση απορριμμάτων, εγγειοβελτιωτικά – αντιπλημμυρικά έργα, απαλλοτριώσεις ακινήτων, τεχνικός και μηχανολογικός εξοπλισμός ΟΤΑ κ.α.

Υποπρόγραμμα 3: «Κοινωνικές και πολιτιστικές υποδομές και δραστηριότητες»: έργα σε υγεία – κοινωνική πρόνοια, αθλητικά έργα, έργα και υπηρεσίες στο χώρο του πολιτισμού.

Από τα στοιχεία που παρουσιάζονται στον Πίνακα 3, όπου φαίνονται οι ενταγμένες στο «Θησέα» προτάσεις ανά Περιφέρεια και ανά νομό, γίνεται σαφές ότι οι Περιφέρειες της Αττικής, της Θεσσαλίας, της Ανατολικής και της Δυτικής Μακεδονίας και Θράκης είναι αυτές που έχουν κινητοποιηθεί περισσότερο. Κάποιες άλλες, όπως αυτές της Ηπείρου, της Κρήτης και της Δυτικής Μακεδονίας έχουν ελάχιστη παρουσία, ενώ υπάρχουν 9 νομοί χωρίς καμία ενταγμένη πρόταση και 16 νομοί με μόλις μια πρόταση.

Πίνακας 3: Προτάσεις ΟΤΑ για προετοιμασία έργων ΣΔΙΤ που είναι ενταγμένες στο «ΘΗΣΕΑΣ»

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ	ΝΟΜΟΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΡΓΩΝ 2006 / 2007	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ
Αττικής	Αθηνών	23	
	Ανατολικής Αττικής	3	
	Δυτικής Αττικής	2	
	Πειραιώς	2	
	Σύνολο	30	1684539
Ανατολική Μακεδονία - Θράκη	Δράμας	3	
	Έβρου	4	
	Καβάλας	2	
	Ξάνθης	1	
	Ροδόπης	2	
	Σύνολο	12	1099000
Βόρειο Αιγαίο	Λέσβου	5	
	Σάμου	0	
	Χίου	2	
	Σύνολο	7	833000
Δυτική Ελλάδα	Αιτωλνίας	2	
	Αχαΐας	2	
	Ηλείας	3	
	Σύνολο	7	593000
Δυτική Μακεδονία	Γρεβενών	1	
	Καστοριάς	2	
	Κοζάνης	1	
	Φλώρινας	0	
	Σύνολο	4	303000
Ηπείρου	Θεσπρωτίας	1	
	Ιωαννίνων	0	
	Πρέβεζας	0	
	Άρτας	1	
	Σύνολο	2	265000
Ιόνια	Ζακύνθου	0	
	Κερκύρας	3	
	Κεφαλλονιάς	3	
	Λευκάδας	0	
	Σύνολο	6	566000
Θεσσαλία	Καρδίτσας	2	
	Λάρισας	2	
	Μαγνησίας	16	

	Σύνολο	23	2001500
Κεντρική Μακεδονία	Ημαθίας	2	
	Θεσσαλονίκης	11	
	Κιλκίς	1	
	Πέλλας	2	
	Πιερίας	3	
	Σερρών	0	
	Χαλκιδικής	1	
	Σύνολο	20	2419000
Κρήτη	Ηρακλείου	1	
	Λασιθίου	0	
	Ρεθύμνης	1	
	Χανίων	0	
	Διανομαρχιακό	1	
	Σύνολο	3	515000
Νότιο Αιγαίο	Δωδεκανήσου	2	
	Κυκλάδων	3	
	Σύνολο	5	438500
Πελοποννήσο υ	Αργολίδας	1	
	Αρκαδίας	2	
	Κορινθίας	2	
	Λακωνίας	1	
	Μεσσηνίας	1	
	Σύνολο	7	647000
Στερεά Ελλάδα	Βοιωτίας	1	
	Ευβοίας	1	
	Ευρυτανίας	2	
	Φθιώτιδας	2	
	Φωκίδας	2	
	Σύνολο	8	691000
ΣΥΝΟΛΟ		134	12055539

Πηγή: Υπουργείο Εσωτερικών, Πρόγραμμα Θησέας
<http://www.ypes.gr/thiseas/thiCompCollab.html>

Τα έργα κατανέμονται σε 15 κατηγορίες και περιλαμβάνουν κυρίως χώρους στάθμευσης, ξενοδοχειακές μονάδες και τουριστικές υποδομές, ορεινό και χιονοδρομικό τουρισμό, συνεδριακούς χώρους, θεματικά πάρκα, μαρίνες, αθλητικά κέντρα κλπ. Χαμηλή είναι η παρουσία έργων που αφορούν στη διαχείριση απορριμμάτων και αποβλήτων καθώς σε ενεργειακές υποδομές σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, ενώ δεν συμπεριλαμβάνονται προτάσεις για έργα που σχετίζονται με ΤΠΕ.

Υπολογίζεται ότι από την πρόσληψη συμβούλου μέχρι την ωρίμανση – υλοποίηση ενός έργου θα απαιτηθούν 12-26 μήνες, ωστόσο δεν υπάρχει σαφής εικόνα για τον μέχρι σήμερα αριθμό των προκυρήξεων που έχουν γίνει σε ενταγμένα έργα. Επιπλέον, τα χαρακτηριστικά των μέχρι

τώρα ενταγμένων στον ΘΗΣΕΑ έργων Ο.Τ.Α. υποδεικνύουν αφενός τη στενότητα πόρων της Αυτοδιοίκησης και την αναζήτηση διεξόδου στις ΣΔΙΤ, αφετέρου την ανάγκη σύγχρονου και ολοκληρωμένου αναπτυξιακού σχεδιασμού σε τοπική κλίμακα, ώστε η επιλογή της σύμπραξης με τον ιδιωτικό τομέα να είναι εφικτή και αποδοτική.

5.3 ΣΔΙΤ στον τομέα Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών

Στο πλαίσιο των έργων ΤΠΕ οι ΣΔΙΤ αφορούν στην επένδυση χρημάτων σε ένα έργο από έναν προμηθευτή τεχνολογίας, ο οποίος αποβλέπει στην ευκαιρία για κέρδη αν το εγχείρημα αποδειχθεί επιτυχές, ενώ ταυτόχρονα είναι διατεθειμένος να αναλάβει το ρίσκο σε περίπτωση μη επιτυχούς έκβασης του όλου εγχειρήματος.

Κυβερνήσεις σε όλο τον κόσμο έχουν χρησιμοποιήσει τις ΣΔΙΤ προκειμένου να χρηματοδοτήσουν επιτυχώς τη δημιουργία και την παροχή ηλεκτρονικών υπηρεσιών. Μια κεντρική ή τοπική κυβέρνηση προκειμένου να επιτύχει τη μεγαλύτερη δυνατή απόδοση από μια τέτοια σύμπραξη θα πρέπει να έχει πλήρη επίγνωση των στόχων που έχουν τεθεί και των αποτελεσμάτων που θα προκύψουν, καθώς και καλή συνεργασία με όλα τα εμπλεκόμενα μέρη της. Θα πρέπει επίσης να είναι διατεθειμένη να προωθήσει και να καλλιεργήσει σημαντικές αλλαγές στις εσωτερικές της διαδικασίες, το προσωπικό και την επιχειρηματική της κουλτούρα.

Η ηλεκτρονική διακυβέρνηση δεν αφορά απλά στη χρηματοδότηση ενός έργου πληροφορικής και επικοινωνιών. Η παροχή των υπηρεσιών που παρέχονται από την τοπική αυτοδιοίκηση με ηλεκτρονικό τρόπο αφορά στην εφαρμογή νέων, πιο αποτελεσματικών μεθόδων εργασίας για τους δήμους. Επιπλέον, οι τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών θα πρέπει να εναρμονίζονται με τις ανάγκες των πολιτών και των τοπικών επιχειρήσεων και οι νέες πρακτικές εργασίας να επιφέρουν τις επιθυμητές αλλαγές. Αναμφισβήτητα, η επίτευξη αυτών των στόχων προϋποθέτει ένα ξεκάθαρο όραμα του πλαισίου εντός του οποίου θα εφαρμοστούν οι νέες τεχνολογίες.

Υπάρχει μια σειρά επιλογών οι οποίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν από την τοπική αυτοδιοίκηση ώστε να ενθαρρυνθεί η χρηματοδότηση έργων ηλεκτρονικής διακυβέρνησης από τον ιδιωτικό τομέα. Οι επιλογές αυτές ποικίλουν από την απλή συλλογή εσόδων μέσω της διαφήμισης ιδιωτικών επιχειρήσεων σε ιστοσελίδες / δικτυακές πύλες της τοπικής αυτοδιοίκησης έως λύσεις προστιθέμενης αξίας μέσω μιας τυπικής Σ.Δ.Ι.Τ. όπου οι κίνδυνοι και τα οφέλη ενός εγχειρήματος μοιράζονται ανάμεσα στους συμβαλλόμενους του ιδιωτικού και του δημόσιου τομέα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΣ ΠΛΗΡΩΜΩΝ

6.1 Η δομή της χρηματοδότησης των έργων ΣΔΙΤ

Με τις παραδοσιακές μορφές προκήρυξης έργων, ο δημόσιος τομέας κατέχει και συντηρεί τα κτίρια του, ενώ χρηματοδοτεί την κατασκευή τους από φόρους ή από δανειακά κεφάλαια. Ο ιδιωτικός τομέας είναι υπεύθυνος για το έργο μόνο κατά την διάρκεια της κατασκευαστικής φάσης του. Η υπογραφή μιας σύμβασης για την κατασκευή μιας υποδομής ή την παροχή μιας υπηρεσίας σημαίνει την άμεση εκταμίευση προκαταβολής από πλευράς δημοσίου και την συνολική αποπληρωμή του έργου ή της υπηρεσίας με την ολοκλήρωση τους από τον ιδιώτη ανάδοχο τους.

Ταυτόχρονα το δημόσιο αναλαμβάνει την πληρωμή και όλων των αυξήσεων των προϋπολογισμών που μπορεί να προκύψουν από προβλήματα και καθυστερήσεις κατά την παροχή υπηρεσιών από το εν λόγω έργο στη διάρκεια της συμβατικής ζωής του.

Με τις συμπράξεις, το δημόσιο προκηρύσσει σήμερα υπηρεσίες και έργα χωρίς να επιβαρύνεται άμεσα για αυτά, αφού την χρηματοδότηση τους την αναλαμβάνουν ιδιώτες. Οι ιδιώτες αυτοί αποπληρώνονται σε βάθος χρόνου κατόπιν συμβατικής συμφωνίας, ενώ το δημόσιο γνωρίζει εκ των προτέρων, σε περίπτωση που αυτό και όχι ο τελικός χρήστης έχει αναλάβει την αποπληρωμή, το ακριβές τίμημα που θα πληρώνει για τα επόμενα χρόνια.

Το τίμημα αυτό δεν μπορεί να αυξηθεί αν και κάτι πάει στραβά στον ιδιώτη ανάδοχο του αφού αυτός αναλαμβάνει το σύνολο του κινδύνου της διαθεσιμότητας του έργου. Η δε καταβολή του τιμήματος ξεκινά από την πρώτη μέρα λειτουργίας της υποδομής ή της υπηρεσίας και συναρτάται άμεσα με την ποιότητα τους, την οποία ο ιδιώτης οφείλει να διασφαλίζει μέχρι και τον τελευταίο χρόνο που ορίζει η σύμβαση του. Χαμηλές ποιοτικά υπηρεσίες ή υποδομές από πλευράς ιδιώτη συνεπάγονται και μειωμένες απολαβές από αυτόν.

6.2 Ο μηχανισμός πληρωμών

Τα κύρια στοιχεία στον προσδιορισμό της πληρωμής για υπηρεσίες είναι η διαθεσιμότητα, η ζήτηση και η ποιότητα.

Διαθεσιμότητα

Οι πληρωμές συνδέονται με την δυνατότητα χρήσης του έργου. Για παράδειγμα, σε ένα σχολείο που έχει υλοποιηθεί με ΣΔΙΤ και συντηρείται από τον ιδιώτη, αν για κάποιο λόγο ή εγκατάσταση δεν είναι διαθέσιμη, αυτό θα συνεπάγεται τη μείωση της αποπληρωμής του.

Ζήτηση

Η ζήτηση για τα έργα αυτά αναλαμβάνεται κατά κύριο λόγο από το Δημόσιο. Σε έργα που ο ιδιώτης μπορεί να αναλάβει ένα μέρος αυτού του κινδύνου, συνήθως υπάρχει μία ελάχιστη εγγυημένη πληρωμή.

Ποιότητα

Οι πληρωμές επίσης συνδέονται με επίπεδα ποιότητας, με την ανάπτυξη και εφαρμογή προχωρημένων συστημάτων και τεχνικών μέτρησης και επιβολής κυρώσεων σε περίπτωση μη συμμόρφωσης.

Κατά την ανάπτυξη του μηχανισμού πληρωμών, το Δημόσιο πρέπει να λαμβάνει υπόψη του τι είναι εφικτό, λειτουργικό, αποδεκτό και κατάλληλο για όλα τα εμπλεκόμενα μέρη (για τους παροχείς υπηρεσιών, τους χρηματοδότες καθώς και για τη δική του θέση).

Αυτός ο μηχανισμός πληρωμών εξασφαλίζει για το δημόσιο τομέα τα ακόλουθα:

- Διασφαλίζει την παροχή των σχετικών με το έργο υπηρεσιών, σύμφωνα με τις προδιαγραφές που έχουν οριστεί, ώστε να υπάρχει μια ομαλή και προβλέψιμη εκροή χρηματορροών με το κατάλληλο επίπεδο μεταβίβασης κινδύνου.
- Παρέχει ρήτρες μείωσης των πληρωμών από την πλευρά του Δημοσίου για έλλειψη αποδοτικότητας ή μη εκτέλεση ή υπηρεσίες που δεν βρίσκονται στα προδιαγεγραμμένα ποιοτικά όρια, σύμφωνα με συμβατικές αρχές.
- Επιτρέπει την επίτευξη των επιχειρηματικών στόχων του έργου. Αυτό επιτυγχάνεται μέσω της σύνδεσης των πληρωμών με τη διαθεσιμότητα, αποδοτικότητα, χρήση και ποιότητα του έργου.

Για τον ιδιωτικό τομέα, ο μηχανισμός πληρωμών:

- Εξασφαλίζει τη χορήγηση δανείων από τις τράπεζες.
- Εγγυάται το μεγαλύτερο δυνατό επίπεδο εσόδων με περιορισμένη οικονομική ευθύνη, επιτρέποντας την τήρηση των υποχρεώσεων τόσο προς τις τράπεζες όσο και προς τους μετόχους.

6.3 Μοντέλα μηχανισμού πληρωμών

Πληρωμή μέσω της επιβάρυνσης των τελικών χρηστών

Σε αυτό το μοντέλο πληρωμών η επιβάρυνση γίνεται στον τελικό χρήστη που γίνεται αποδέκτης της υπηρεσίας ή κάνει χρήση της υποδομής (συγκοινωνίες, πληροφορική, τουρισμός κλπ). Η πληρωμή τίθεται σε ισχύ από την στιγμή που οι υποδομές κατασκευάζονται και προσφέρονται στο κοινό. Το τίμημα για την πληρωμή πρέπει πάντα να βασίζεται σε αξιόπιστες μετρήσεις γύρω από την συχνότητα χρήσης της παρεχόμενης υπηρεσίας. Η πληρωμή μπορεί να λάβει χώρα με άμεσο «ρευστό» αντάλλαγμα του τελικού χρήστη κατά την χρήση της υπηρεσίας (π.χ διόδια ή εισιτήρια) ή μέσα από έμμεση πληρωμή όπως τα «σκιώδη διόδια» ή επιχορήγηση.

«Σκιώδη» ή συμβατικά διόδια

Σε έργα όπως οι αυτοκινητόδρομοι οι τελικοί χρήστες είναι αυτοί, οι οποίοι με την καταβολή των τελών, όπως τα διόδια έρχονται ουσιαστικά να αποπληρώσουν τα κεφάλαια που ο ιδιωτικός τομέας κατέβαλε για την κατασκευή τους.

Ένα τέτοιο παράδειγμα εφαρμόζεται ευρύτατα στην Πορτογαλία, η οποία έχει διευρύνει πλέον το σύστημα των άμεσων διοδίων σε όλους τους αυτοκινητοδρόμους επιβαρύνοντας τον τελικό χρήστη. Σε αυτή την απόφαση κατέληξαν οι οικονομικοί φορείς της χώρας έπειτα από μια μακρόχρονη εφαρμογή των «σκιωδών διοδίων».

Το εθνικό οδικό δίκτυο της Πορτογαλίας αποτελείται από 2750χλμ και τα 2/3 των αυτοκινητόδρομων επιβαρύνονται με διόδια, ενώ τα 1/3 δεν επιβαρύνει τον τελικό χρήστη. Οι περισσότεροι «δωρεάν» αυτοκινητόδρομοι χρηματοδοτήθηκαν με «σκιώδη διόδια», μέσω των οποίων η Κυβέρνηση χρηματοδοτούσε τους ιδιώτες επενδυτές και κατασκευαστές βασιζόμενοι σε εκτιμήσεις του κυκλοφοριακού φόρτου.

Η ιδέα ότι οι αυτοκινητόδρομοι διατίθενται δωρεάν προς χρήση αποδείχθηκε δυσβάσταχτη για την οικονομία της Πορτογαλίας, καθώς το 2004 η κυβέρνηση θα έπρεπε να αναζητήσει 500εκατ Ευρώ για κατασκευή και συντήρηση του εθνικού δικτύου, ενώ για το 2008 για τις ίδιες ανάγκες το ποσό προβλέπεται να αγγίξει τα 660εκατ Ευρώ.

Τα «σκιώδη διόδια» είναι σχετικά μια νέα μέθοδος έμμεσης χρηματοδότησης, στην οποία ο ιδιώτης προσφέρει την αρχική επένδυση για την κατασκευή μιας υποδομής, την οποία στη συνέχεια το Δημόσιο πρέπει να αποπληρώσει με περιοδικές πληρωμές. Στην ουσία το κράτος αρχικά δανείζεται για να κατασκευάζει και να δώσει σε διάθεση τα έργα, ενώ στην συνέχεια πρέπει να τα διαχειριστεί, να τα συντηρήσει καθώς και να αποπληρώσει το δάνειο. Σκιώδη διόδια εφαρμόστηκαν στο Ηνωμ. Βασίλειο, στην Ισπανία, Πορτογαλία και Φιλανδία.

Πληρωμές διαθεσιμότητας

Απαραίτητη προϋπόθεση για την λειτουργία αυτού του μοντέλου είναι η υπηρεσία να είναι διαθέσιμη στους χρήστες με ορισμένες προδιαγραφές ποιότητας. Το πώς μπορεί να μετρηθεί η διαθεσιμότητα και υπό ποιες συνθήκες είναι ένα θέμα διαπραγμάτευσης μεταξύ των δύο συμβαλλόμενων μερών που υπογράφουν την σύμβαση.

Όπως έχει αναφερθεί και παραπάνω, το μοντέλο των ΣΔΙΤ αναφέρεται σε τρεις μορφές έργων :

- έργα που σχεδιάζονται, κατασκευάζονται, χρηματοδοτούνται και τίθενται σε λειτουργία από τον ιδιωτικό τομέα, το κόστος των οποίων αποπληρώνονται απ' ευθείας από το δημόσιο τομέα (π.χ νοσοκομεία και φυλακές) – κλασικό έργο ΣΔΙΤ
- έργα στα οποία η αποπληρωμή του κόστους κεφαλαίου μοιράζεται ανάμεσα στο δημόσιο και στον ιδιωτικό φορέα, ενώ τη συνολική ευθύνη για το έργο έχει ο ιδιωτικός φορέας.
- Οικονομικά ανεξάρτητα έργα όπου τα έσοδα προέρχονται άμεσα από πληρωμές των πολιτών (τελικοί χρήστες).

Με το νόμο 3389/2005 δίνει την δυνατότητα μελλοντικής τμηματικής αποπληρωμής των έργων απ' ευθείας από το Δημόσιο με τις επονομαζόμενες «πληρωμές διαθεσιμότητας» το Δημόσιο εξασφαλίζει ότι κοινωνικού χαρακτήρα υπηρεσίες, όπως η υγεία, η παιδεία, ο πολιτισμός, και πολλές άλλες, θα συνεχίσουν να προσφέρονται δωρεάν στους πολίτες, ανεξάρτητα από το εάν η κατασκευή και η συντήρηση των απαραίτητων για την παροχή τους υποδομών χρηματοδοτούνται και πραγματοποιούνται από ιδιώτες.

Με τον τρόπο αυτό σημαντικός αριθμός έργων το κόστος κατασκευής και λειτουργίας των οποίων δεν καλύπτεται από τυχόν επιβάρυνση των τελικών χρηστών τους και άρα δεν θα ήταν χρηματοδοτήσιμα για τους ιδιώτες μπορούν να πραγματοποιηθούν ως έργα σύμπραξης, αρκεί οι ιδιώτες να αναλαμβάνουν την αρχική χρηματοδότηση τους και τους κινδύνους που συνδέονται με αυτή καθώς και με την κατασκευή αλλά και την διαθεσιμότητα του έργου. Έτσι το Δημόσιο εξασφαλίζει την ταυτόχρονη

δημιουργία περισσότερων και καλύτερων υποδομών και την παροχή περισσότερων και ποιοτικότερων υπηρεσιών προς τους πολίτες , οι οποίοι απολαμβάνουν τα έργα και τις υπηρεσίες αυτές χωρίς πρόσθετη επιβάρυνση.

Η απουσία του κινδύνου ζήτησης (η κίνδυνος τ της αγοράς είναι ένα από τα βασικά χαρακτηριστικά που εμφανίζεται σε πολλά αυτοχρηματοδοτούμενα έργα στο Ηνωμ Βασίλειο και αφορά κυρίως κλάδους όπως νοσοκομεία, κατοικίες, εθνική άμυνα κλπ. Αντίθετα εκεί που ο ιδιωτικός τομέας είναι υποχρεωμένος να αναλάβει τέτοιους κινδύνους που σχετίζονται με την ζήτηση είναι για υπηρεσίες όπως parking και εστίασης, δηλαδή σε έργα μικρού προϋπολογισμού.

Η τάση στο Ηνωμ Βασίλειο, όσον αφορά συγκοινωνιακά projects, είναι η απομάκρυνση από τους μηχανισμούς πληρωμών που βασίζονται στη ζήτηση προς αυτές τις μεθόδους που βασίζονται στη διαθεσιμότητα ή την απόδοση της υπηρεσίας.

Τυπικά, τα έσοδα από τρίτους αφορούν μόνο ένα μικρό ποσοστό (μικρότερο από 3% στις περισσότερες περιπτώσεις) των εσόδων της υποδομής που κατασκευάζεται. Τα υπόλοιπα έσοδα προέρχονται από εισφορές από μια ισχυρή ομάδα που μπορεί να εγγυηθεί την οικονομική αποπληρωμή – συνήθως είναι η κεντρική κυβέρνηση , ένας δημόσιος φορέας ή ΟΤΑ – ώστε να μπορεί να εγγυηθεί τη διαθεσιμότητα της υπηρεσίας.

6.4 Ανταποδοτικά και μη ανταποδοτικά έργα

Ιδιωτικά χρηματοδοτούμενα (μη ανταποδοτικά) έργα που αποπληρώνονται από το Δημόσιο.

Στα μη ανταποδοτικά έργα το Δημόσιο αναλαμβάνει την αποπληρωμή του Ιδιώτη που έχει αναλάβει την υλοποίηση του έργου ΣΔΙΤ. Η αποπληρωμή γίνεται σε ετήσια βάση καθ' όλη τη διάρκεια της σύμβασης. Οι πληρωμές συνδέονται άμεσα με την αποδοτικότητα του έργου και τη διαθεσιμότητα της υπηρεσίας που πρέπει να προσφερθεί στο πλαίσιο της σύμβασης. Η πληρωμή των υπηρεσιών πρέπει να αποτελείται από τέτοια επιμέρους στοιχεία που να διασφαλίζουν ότι ο ανάδοχος παραδίδει μία υπηρεσία σύμφωνα με τους επιχειρηματικούς στόχους του έργου και τα κριτήρια ποιότητας που έχουν προδιαγραφεί και περιγράφονται στη σύμβαση.

Στο πλαίσιο αυτής της συνεργασίας ο ιδιωτικός φορέας δημιουργεί μια Εταιρία Ειδικού Σκοπού (ΕΕΣ), στην οποία συμμετέχουν εξειδικευμένοι εργολάβοι σε ένα ευρύ φάσμα τομέων, κατασκευαστικές εταιρίες, φορείς συντήρησης εξοπλισμού και κτιριακών εγκαταστάσεων, και άλλοι φορείς με αποδεδειγμένη προύπηρεσία στην παροχή του είδους των υπηρεσιών που καθορίζονται στις συμβατικές προδιαγραφές επί του αποτελέσματος.

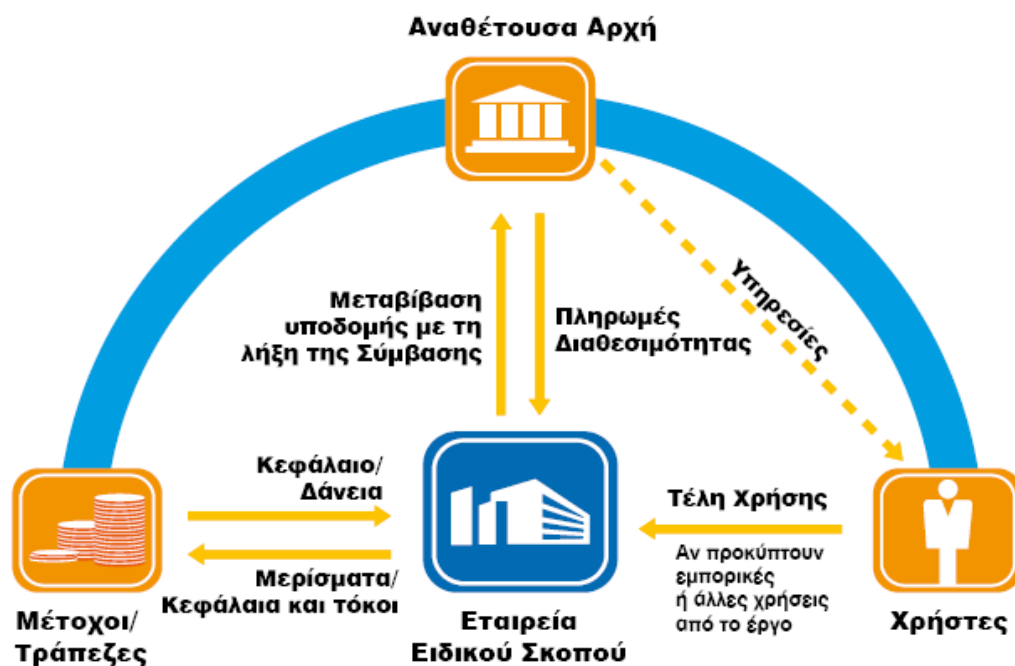
Άλλοι συμμετέχοντες ΕΕΣ μπορεί να είναι φορείς μετοχικών κεφαλαίων και χρηματοδότες (πρωτίστως τράπεζες, οι οποίες συνήθως παρέχουν μεγάλες μακροπρόθεσμες οφειλές ή στην περίπτωση των αγορών των κεφαλαίων, χρηματοδότηση, διαχειριστές/ ανάδοχοι, και ασφαλιστές πιστώσεων που παρέχουν αύξηση των πιστώσεων για τα ομόλογα που πωλούνται στους επενδυτές).

Τα δανειακά και ίδια κεφάλαια της Εταιρίας Ειδικού Σκοπού χρησιμοποιούνται για την κατασκευή της υποδομής ή την παροχή της υπηρεσίας στο έργο ΣΔΙΤ.

Πληρωμές δεν καταβάλλονται μέχρι την χρονική περίοδο κατά την οποία το έργο και η σχετικές υπηρεσίες παραδοθούν προς χρήση στην Αναθέτουσα Αρχή. Η

αναθέτουσα αρχή καθ' όλη την διάρκεια της σύμβασης καταβάλλει ετήσιες πληρωμές (πληρωμές διαθεσιμότητας) που βασίζονται σε ένα μηχανισμό πληρωμών που συμφωνείται βάσει της σύμβασης της σύμπραξης και που στηρίζεται σε προδιαγραφές ποιότητας που τίθενται. Με τις πληρωμές αυτές η Εταιρία Ειδικού Σκοπού αποπληρώνει τα δανειακά κεφάλαια της και εξασφαλίζει το εύλογο κέρδος της.

Διάγραμμα 5: Μη Ανταποδοτικά Έργα ΣΔΙΤ

(Πηγή: Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών, ΣΔΙΤ: Συνοπτικός Οδηγός, 2006)

Ιδιωτικά χρηματοδοτούμενα έργα με περιορισμένη συμβολή του Δημοσίου στην αποπληρωμή τους

Στο πλαίσιο μιας σύμπραξης μπορεί να προκύψουν και εμπορικές ή και άλλες χρήσεις από την εκμετάλλευση της υποδομής ή της υπηρεσίας που θα υλοποιηθεί. (π.χ εκμετάλλευση των εμπορικών χώρων ενός κτιρίου στο οποίο στεγάζεται μια δημόσια υπηρεσία). Στην περίπτωση αυτών των έργων, το Δημόσιο έρχεται να συμπληρώσει με ετήσιες πληρωμές διαθεσιμότητας τα έσοδα της ΕΕΣ από την εκμετάλλευση λοιπών χρήσεων. Πρόκειται για τον ίδιο μηχανισμό πληρωμής, όπως στην πρώτη περίπτωση, που όμως χάρη στα πρόσθετα έσοδα από την εμπορική εκμετάλλευση της κύριας ή άλλων χρήσεων, το τίμημα που τελικά καταβάλλεται από το Δημόσιο είναι μικρότερο.

Πλήρως ανταποδοτικά έργα

Η διαφορά των πλήρως ανταποδοτικών έργων από τα προηγούμενα σχήματα είναι στην περίπτωση αυτή, ο Ιδιωτικός Φορέας πέρα από τη μελέτη, κατασκευή, και

χρηματοδότηση του έργου ή της υπηρεσίας αναλαμβάνει και τη λειτουργία ή την εκμετάλλευση της σχετικής υποδομής.

Μέσα από την λειτουργία ή την εκμετάλλευση της υποδομής και της χρεώσεις που επιβάλει στους τελικούς χρήστες, η ΕΕΣ δεν λαμβάνει καμία πληρωμή από το κράτος. Τα συγκεκριμένα έργα, λόγω του μεγάλου κινδύνου που αναλαμβάνεται από τον Ιδιωτικό Τομέα για την αποπληρωμή των κεφαλαίων του (δεδομένου ότι δεν υπάρχουν πληρωμές από το Δημόσιο), χρειάζονται ιδιαίτερη προετοιμασία και ρύθμιση μιας σειράς θεμάτων που σχετίζονται με την χρηματοδοτησιμότητα του. Βάσει της εμπειρίας από τις συμβάσεις που κυρώθηκαν από την βουλή στο παρελθόν για τέτοιου είδους έργα, ο νομοθέτης του Ν3389/2005 εισήγαγε μια σειρά ειδικών ρυθμίσεων, που ευνοούν την εξασφάλιση της χρηματοδοτησιμότητας των έργων

Διάγραμμα 6: Ανταποδοτικά Έργα ΣΔΙΤ

(Πηγή: Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών, ΣΔΙΤ: Συνοπτικός Οδηγός, 2006)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ – ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ

A) Συμπεράσματα

Η εμπειρία των ελληνικών δημοσίων και ιδιωτικών Φορέων σε σχέση με την εφαρμογή του θεσμού των ΣΔΙΤ είναι πολύ μικρή. Μέχρι σήμερα έχουν εγκριθεί έργα συνολικού προϋπολογισμού 2.5 δις. Ευρώ προς υλοποίηση μέσω ΣΔΙΤ. Επιπλέον κανένα από τα μέχρι σήμερα εγκεκριμένα έργα δεν αφορά σε ΤΠΕ (ωστόσο, ένα από αυτά αφορά σε συστήματα ασφαλείας των λιμένων μπορεί να χαρακτηριστεί έργο ΤΠΕ αφού σχετίζεται με εξελιγμένα πληροφορικά συστήματα).

Η μέθοδος των ΣΔΙΤ έχει καταδειχθεί διεθνώς ότι αποτελεί ένα αποτελεσματικό μέσο υλοποίησης συγκεκριμένων στόχων όταν τηρούνται ορισμένες βασικές προϋποθέσεις από τους εμπλεκόμενους δημόσιους φορείς και άρα και τους ΟΤΑ όπως:

- **Προσεκτική επιλογή κατάλληλων έργων** τα οποία πρέπει να εντάσσονται σε ένα ευρύτερο στρατηγικό πλαίσιο ανάπτυξης. Αξίζει να σημειωθεί ότι στην Μ. Βρετανία όπου ο θεσμός των ΣΔΙΤ έχει αναπτυχθεί περισσότερο απ' όπου σε οποιαδήποτε άλλη ευρωπαϊκή χώρα μόνο το 12-15% των δημοσίων έργων γίνονται με PPP/PFI.
- **Κατάλληλη προετοιμασία των δημόσιων φορέων**
 - Επαρκώς προσδιορισμένα έργα με σαφήνεια στις επιδιώξεις και τις ζητούμενες προδιαγραφές
 - Οργανωμένη προσέγγιση της αγοράς
 - Βέλτιστη κατανομή των κινδύνων
- **Εξασφάλιση των απαραίτητων πηγών για την αναγκαία χρηματοδότηση από το πλευρό της αναθέτουσας αρχής**
- **Πολιτική βούληση και συνεπής πολιτική καθ' όλη τη διάρκεια της διαδικασίας – Κοινή στάση εμπλεκόμενων φορέων του δημοσίου**
- **Κοινωνική αποδοχή**
- **Διαφάνεια στις διαδικασίες ανάθεσης – Τήρηση χρονοδιαγραμμάτων**
- **Επιλογή κατάλληλων και έμπειρων συμβούλων**

Συνεπώς αν και οι ΣΔΙΤ μπορεί να αποτελέσουν ευκαιρία για την εναλλακτική χρηματοδότηση και υλοποίηση ποιοτικότερων έργων και υπηρεσιών, ταυτόχρονα εμφανίζεται έντονη ανάγκη για οργάνωση και συστηματική δουλειά από πλευρά του δημόσιου τομέα και ιδιαίτερα των ΟΤΑ, ώστε ο πολύπλοκος μηχανισμός των συμπράξεων να λειτουργήσει αποδοτικά.

Ειδικότερα τα έργα ΣΔΙΤ στον τομέα των ΤΠΕ εμφανίζουν επιπλέον δυσκολίες στο σχεδιασμό και την υλοποίησή τους σε σχέση με τα πιο κλασικά και δοκιμασμένα έργα

ΣΔΙΤ όπως για παράδειγμα αυτά του κατασκευαστικού τομέα. Έτσι οι συμπράξεις στον κλάδο των ΤΠΕ εμφανίζουν περισσότερες δυσκολίες στον προσδιορισμό των τεχνικών προδιαγραφών, στην αντικατάσταση των προμηθευτών και πιθανά στην εξεύρεση χρηματοδότησης από τρίτους απ' ότι συμβαίνει συνήθως σε άλλους κλάδους. Επιπλέον η διάρκεια και η ωφέλιμη ζωή των έργων πληροφορικής είναι σχετικά μικρή (10-12 έτη) γεγονός που απαιτεί υψηλούς ρυθμούς απόσβεσης της αρχικής επένδυσης, ενώ σε άλλους κλάδους η διάρκεια ζωής των έργων μπορεί να είναι πολύ μεγαλύτερη (25-30 έτη). Η διεθνής εμπειρία σε ΣΔΙΤ στον τομέα των ΤΠΕ έχει δείξει ότι οι συμπράξεις αυτές είναι πετυχημένες όταν τα ανάλογα έργα είναι σχετικά απλά στη σύλληψη τους και ταυτόχρονα υπάρχει εμπειρία από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς.

β) Προτάσεις Πολιτικής

- Δημιουργία ενός Κέντρου Πληροφόρησης, Ενημέρωσης και Υποστήριξης για τις Σ.Δ.Ι.Τ., το οποίο θα μπορούσε να πρωτοστατεί στην ενημέρωση τόσο των ιδιωτών, όσο και του Δημόσιων Φορέων, σχετικά με τις νομικές διαδικασίες των Σ.Δ.Ι.Τ..
- Να γίνει σωστή αξιολόγηση του κόστους και των ωφελειών που προκύπτουν από κάθε φορέα.
- Ορθολογική κατανομή των κινδύνων.
- Ανθρώπινο Δυναμικό το οποίο θα είναι σωστά καταρτισμένο, έτσι ώστε να είναι σε θέση να αναλάβει την ευθύνη της διαχείρισης των έργων.
- Δημιουργία πιλοτικών προγραμμάτων, έτσι ώστε να υπάρχει η δυνατότητα αποφυγής των λαθών του παρελθόντος.
- Απόλυτη διαφάνεια στις διαδικασίες αξιολόγησης και επιλογής αναδόχου.
- Δημιουργία ενός Εθνικού Στρατηγικού Σχεδίου Ανάπτυξης που θα αναπτυχθεί μέσα από την εμπειρία της εφαρμογής των Σ.Δ.Ι.Τ..
- Απόλυτη πολιτική δέσμευση

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

1) Φυσική

- Βασαρδάνης Γ. : Οι Συμπράξεις Δημοσίου – Ιδιωτικού Τομέα στην Αυτοδιοίκηση με τις Εμπειρίες από τον Νόμο 3389/2005 και τον Θησέα.
- Επιτροπή Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων : Πράσινο Βιβλίο – Σχετικά με τις Σ.Δ.Ι.Τ. και το Κοινοτικό Δίκαιο των Δημοσίων Συμβάσεων και των Συμβάσεων Παραχώρησης.
- Εφημερίς της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας : Αρ. Φύλλου 232 (Νόμος υπ' Αριθμ. 3389)
- Τσαγκλακάνος Α. : Οικονομική των Επιχειρήσεων.

2) Ηλεκτρονική

- e-tipos.com
- www.eurobank.gr
- www.sdit.mnec.gr